

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 50

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENEČ

Cene inseratov:Enostolpna petlitna vrsta
mali oglasi po Din 1:50 in
Din 2:—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2:50,
veliki po Din 3:— in 4:—,
oglasit v uredniškem delu
vrstica po Din 6:—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4 uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.**Političen list za slovenski narod.**Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.**Za slovensko šolo.**

Vest, da je prosvetni minister dr. Korošec ukinil Pribičevićevo naredbo, po kateri se uvajajo na hrvatskih šolah pretežno v srbskem duhu pisane učne knjige in imajo zapostavljati hrvatske, ni našla veslega odmeva samo v Zagrebu, marveč tudi v Ljubljani. Krivica, prizadejana slovenskemu in hrvatskemu narodu na prosvetnem polju, je kričala do neba in nima primere v novejši zgodovini. Prosvetni minister je dal obema narodoma, slovenskemu in hrvatskemu, zadoščenje za žalitve, ki jima jih je namenil Svetozar Pribičević.

Vsak narod ima — zlasti pa, če živi v svoji državi — naravno pravico, zahtevati, da prosvetni činitelji ne žalijo narodnega čuta in narodnih idealov. Pri nas smo pa doživeli, da se je liberalna učiteljska organizacija postavila v bojno fronto proti lastnemu slovenskemu narodu, da je opustila vsako obzirnost do slovenskih svetinj: slovenskega jezika in katoliškega verskega čuvstvanja. UJU se je obnašala tako samozavestno, kakor da lahko proti volji ogromne večine slovenskega ljudstva dela z mladino, karkoli ji drago. V učiteljski tiskarni so se tiskale knjige, pisane v izrazito protislovenskem duhu. Naša mladina se pred očmi celokupnega slovenskega naroda vzgaja v takem duhu, da bi morala — ako bi se to še nadaljevalo — v par letih popolnoma zatajiti svojo pripadnost h slovenskemu narodu, se odpovedati slovenskemu jeziku in slovenski miselnosti.

Prosveta je bila gospodi okoli UJU sploh nekaj noli me tangere. Slovensko ljudstvo je storilo že svojo dolžnost, če vzdržuje šolska poslopja in plača z davčnimi bremenami prosvetni aparat. Vse drugo — tako mislijo »demokratske« učiteljske kolovodje — pa spada v kompetenco male klike, ki se od časa do časa sestane v učiteljski tiskarni. Iz te miselnosti se je rodila notica, ki jo je pred par dnevi objavil v »Slov. narodu« neki anonimni šolnik, kjer ugotavlja, da krajni šolski sveti nimajo pravice nadzirati delovanja učiteljskega. Svoji oči nismo verjeli, da je mogoča taka klofuta v lice slovenskemu kmetkemu ljudstvu, kakor si jo je dovolil omenjeni vzgojevalec. Zapisal je: »Ta bi še bila lepa, da bi ukazoval našemu naprednemu učiteljstvu vsak vaški telebanoš«.

Liberalno učiteljstvo je napovedalo boj slovenskemu jeziku. Šli so celo tako daleč, da so začeli mučiti otroke, da morajo šteti dvajsetineden in ne enaindvajset, da ne omenimo celokupnega duha v katerem se je »prosvečevala« naša mladina.

Skrajni čas je, da prosvetni minister z železno metlo izčisti našo prosveto. Naše učne knjige naj bodo sestavljene v duhu, ki odgovarja resničnemu čuvstvanju ter duši slovenskega ljudstva. V učne knjige ne spadajo osnovni nauki reakcije. Prožete morajo biti — še s posebnim ozirom na moralno tragedijo svetovne vojne — človečanskega in miroljubnega duha, navedati morajo k globoko pojmovani srčni in umski izobrazbi, nikakor pa ne smejo pripravljati mladine do verske brezbrzičnosti in socialno reakcionarne miselnosti. — In najmanj, kar moremo zahtevati, je, da nima nikdo pravice pačiti našega lepega jezika, v katerem se je napisala »Veronika« deseniška. Noben narod na svetu še ni žrtvoval visoko izobraženega in izlikanega jezika. Ta sramota je bila prihranjena le naši liberalni inteligenci, ki je hotela iz Slovencev ustvariti brezpravno »pleme«.

Omenjena dejstva so jasna in prosvetni minister je storil le svojo sveto dolžnost, da je izruval na njivi, hrvatske prosvete tisto luljiko, ki jo je zasejal zli duh demokratične Jugoslavije — Svetozar Pribičević. Hrvatski bo sledila tudi Slovenija.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z AVSTRIJO

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Danes je prišel v Belgrad dr. Ploj, predsednik delegacije za trgovinska pogajanja z Avstrijo, da prejme navodila.

POGAJANJA Z MAŽARSKO.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Te dni se sestanejo v Budimpešti naša in mažarska delegacija, da se pogovorite o železniškem vprašanju.

Sestanek dr. Marinković—Duca.

Ljubljana, 29. avgusta 1924.

Romunski minister za zunanje zadeve g. Dean Duca se je danes ob 10. uri odpeljal v vladno palačo in se tam sestel z našim zunanjim ministrom g. dr. Vojo Marinkovićem. Oba državnika sta razpravljala do pol dveh in sta pretresla vsa vprašanja, ki se tičejo splošnega svetovnega položaja, vprašanja, o katerih se bo razpravljalo na zasedanju Društva narodov, predvsem pa v vseh vprašanjih, ki se tičejo odnosov med Jugoslavijo in Romunsko specialno. Gre tu za znani spor o ureditvi cerkvenega in šolskega vprašanja v Banatu, o čemer so se nedavno vodila pogajanja v Belgradu, pa so ta pogajanja ostala brezuspešna. Še bolj važno pa je seveda bolgarsko vprašanje, pri katerem sta obe državi kot sosedni Bolgariji enako zainteresirani. Vendar kljub tej enakosti interesov nista vedno delila enakosti v pogledih z ozirom na Bolgarijo in razmere v njej, in ravno v zadnjem času so se pojavila v teh pogledih nasprotja, ki so bolj globoka od običajnih dnevnih nesporazumov. Mislimo tu predvsem na bolgarsko zahtevo o povečanju vojske. Romunija se je takoj pokazala pripravljeno ugoditi tej zahtevi, ker so predstavniki njene državne politike smatrali, da je ta zahteva opravičena, češ, da na Balkanu v resnici obstoja boljševiško-komunistična nevarnost. Ker pa ima Romunija z boljševiki dovolj posla v Besarabiji, si je hotela pod to pretezo zagotoviti vsaj svoje zaledje in si v Bolgariji pridobiti zaveznika v eventualnem sporu s Sovjetsko Rusijo. Tega mišljenja pa niso delili odločujoči faktorji v Evropi in bolgarska zahteva je bila zaenkrat odbita. Upamo, da je tudi v tem važnem vprašanju prišlo do sporazuma na današnjem sestanku, o katerem je bilo izdano sledeče

URADNO OBVESTILO:

»Gospod Duca, minister vnanjih zadev kraljevine Romunije in dr. Voja Marinković, minister vnanjih zadev kraljevine SHS, sta se sestala v Ljubljani dne 29. avgusta. Po izmenjavi misli o vseh vprašanjih, ki so se obravnavala že prej, in ki so bila pred 2 dnevi predmet razpravljanja med dr. Benešem in dr. Marinkovićem, sta se ministra popolnoma sporazumela glede tega, da ni nikakega razloga spreminjati v kakršnemkoli oziru prejšnjih odločitev. Prožeta želje, da se prijateljske vezi, ki vežejo obe državi, še bolj utrdijo, sta sklenili, da bodo delegati male antante delovali sporazumno v vseh vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu skupščine Društva narodov. Razpravljanje o nerešenih vprašanjih med Romunijo in kraljevino SHS je dovedlo istotako do popolnega soglasja.«

Banket.

V čast romunskega ministra za zunanje zadeve g. Dean Duca sta gospe in gospod minister za zunanje zadeve dr. Voja Marinković priredila intimno kosilo v vladni palači. Banketu so poleg obeh

ministrov in soproge g. dr. Voje Marinkovića prisostvovali: Ljubljanski knezoškol prevzvišeni g. dr. Anton Bonaventura Jogleč, veliki župan g. Teodor Šporn s soprogo, predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani g. dr. Babnik s soprogo in oba šefa kabinetov. Banket je trajal do pol štirih.

Izlet na Bled.

Popoldne ob štirih sta se oba gg. ministra s svojim spremstvom odpeljala na Bled, kjer jim je soproga romunskega poslanika v Belgradu g. Emandija v vili »Zlatorog« priredila malo južno.

Odhod.

Z večernim simplon-ekspresnim vlakom ob pol polnoči so vsi gosti zapustili Ljubljano ter se odpeljali v Ženevo, kamor prispejo v nedeljo zjutraj. Prva seja Društva narodov se vrši v ponedeljek. Z istim vlakom se je odpeljal iz Ljubljane tudi italijanski poslanik na našem dvoru general Bodrero. On se pelje v Rim, da osebno poroča vladi gospoda Mussolinija o rezultatih ljubljanskih sestankov.

IZJAVA G. DUCE NAŠEMU UREDNIKU.

Po svojem povratku z Bleda je g. Duca sprejel v svojem apartamentu v hotelu »Union« našega urednika in mu dal sledečo izjavo:

»Bil sem zelo zadovoljen, da se mi je prožila prilika, da se sestanim z vašim novim ministrom za zunanje zadeve g. dr. V. Marinkovićem. Kakor ste videli iz obvestila, moram konstatirati, da je bil naš sporazum popoln v vseh točkah in da pogledi g. Marinkovića ne delajo nobenih potežkoč niti izgledov, da bi se v Pragi dosežen sporazum spremenil. Z g. Marinkovićem sva pretresla splošno situacijo kakor je bil to slučaj z g. Benešem. Razen tega sva pretresla tudi probleme, ki bolj interesirajo malo antanto.

Diskutirala sva o raznih odprtih vprašanjih med Jugoslavijo in Romunijo in upam, da bodo ta vprašanja skoraj rešena v obojestransko zadovoljnost.

Stoječ pred zasedanjem Društva narodov, sva se razgovarjala o raznih vprašanjih, ki bodo letos na dnevnem redu zasedanja.

Prišla sva do sklepov, do katerih smo prišli tudi že v Pragi z g. Benešem in ti sklepi so v interesu vseh treh držav. Kakor se zdi, bo najvažnejše vprašanje garancijski pakt, pakt o medsebojni pomoči in o razoroževanju. Naš odgovor je isti kakor vaš. Mi smo v principu pristali splošno razorožitve in bili bi zelo srečni, če bi mogli naš budžet olajšati bremen, ki jih nalaga sedanj položaj. Vendar pa ne moremo prevzeti nase te odgovornosti, da razorožimo našo državo, dokler ne dobimo stvarnih in učinkovitih garancij. Projekt pakta o medsebojni pomoči in o razorožitvi, ki ga je izdelalo Društvo narodov, nam še ne nujna teh garancij za našo sigurnost.«

znesku 20 milijonov je prejšnja vlada obrnila v druge namene. Storil bo tudi vse, da dobi Slovenija čimprej potrebno železniško zvezo s Sušakom.

KREDITI ZA PO POVODNI PRIZADETE KRAJE V SLOVENIJI.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Gradbeni minister Pečić je odobril naknadno kredite za popravilo mostov in potov, ki so bili po zadnjih povodnih v Sloveniji opustošeni.

PRED IMENOVANJE V HRVATSKI POLITIČNI UPRAVI.

Zagreb, 29. avgusta. (Izv.) O imenovanju novih poverjenikov pri pokrajinski upravi v Zagrebu se širijo najrazličnejše kombinacije. Tudi imenovanje dr. Srkulja še ni gotova stvar, ampak je tudi le še kombinacija. Imenovanja novih poverjenikov se ne bodo izvršila pred imenovanjem kraljevskega namestnika. To vprašanje pa ni tako nujno. Danes se trdi, da bo imenovan za namestnika politik, ravno tako bodo tudi za poverjenike imenovane

politične osebnosti. Vesti, da bo imenovan dr. Trumbić za namestnika v Zagrebu, so brez podlage.

VPRAŠANJE HRVATSKE POKRAJINSKE UPRAVE.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Danes je prispel v Belgrad dr. Košutić, tajnik HRSS in narodni poslanec. Uredil bo vprašanje hrvatske pokrajinske uprave. Obiskal bo Davidovića, Korošca in Petrovića.

RADIĆ OSTANE V SHS.

Zagreb, 29. avgusta. (Izv.) Z ozirom na vesti, da bo potoval Radić še enkrat v Rusijo, da pripravi teren za vzpostavitev rednih odnosov med kraljevino SHS in Rusijo, je izjavil podpredsednik HRSS dr. Maček, da so vse te vesti neutemeljene.

RADIĆ IN DELAVSTVO.

Zagreb, 29. avgusta. (Izv.) Danes je govoril Radić na nekem delavskem shodu. Govoril je največ o razmerju kmetov do delavcev.

SEJA VODSTVA HRSS.

Zagreb, 29. avgusta. (Izv.) V nedeljo se vrši plenarna seja vodstva HRSS. Razpravljali bodo o strankarskih zadevah. Seja bo trajala skoro gotovo cel dan.

HUJSKAČI NA DELU.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Pribičevićeva »Reč« je danes popoldne priobčila vest od svojega posebnega poročevalca, v kateri pravi, da so roparji deset minut po kraljevem odhodu iz nekega kraja med Kosovsko Mitrovico in Prištino napadli žandarje, ki so stražili kralja v dotičnem kraju. Ta vest je popolnoma izmišljena iz zlobnega namena, radi česar je »Reč« bila zaplenjena. Pri tej priliki je notranji minister ugotovil, da ni nobena beseda bila resnična. To so metode skrahiranih politikov kakor sta Pribičević in Žerjav.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Nekateri belgrajski listi so prinesli tendenciozne vesti o spopadu med mažarskimi kmeti, dobrovoljci in žandarji v Bjeli Cerki radi agrarne reforme. Minister Vesenjak je tem povodom izjavil Vašemu dopisniku: »V »Vremenu« in drugih časopisih je bilo priobčeno, da so se vsled mojih odredb spoprijeli v Bjeli Cerki mažarski kmetje, žandarji in dobrovoljci. »Belgrajske Novosti« so pisale, da se je zaradi današnjega sistema prelivala kri. Resnica je ta: Med kmeti in žandarji ni bilo nobenega spopada, pač pa so se sepleti kmetje in dobrovoljci v neki gostilni. Kri ni tekla. To so ugotovili moji uradniki in tudi uradniki v notranjem ministristvu. Te vesti se spravljajo v javnost z globnim namenom, da bi se nepoučeni ljudje nahujskali.«

SANITETNA SVETA ZA DALMACIJO.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Sanitetni sveti so se dosedaj nahajali v Belgradu, Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu. Potreben bi bil tudi v Dalmaciji in Vojvodini, toda prejšnji minister za narodno zdravje dr. Slavko Miletić ni dovolil osnovanja teh sanitetnih svetov iz političnih razlogov ter je Dalmacijo in Vojvodino podredil Belgradu, kar je delo samo oviralo. Zastopnik ministra za narodno zdravje je odredil, da se osnujeta dva sanitarna sveta, eden v Splitu in drugi v Novem Sadu.

Dalje na drugi strani.

Borzna poročila.

Dne 29. avgusta 1924.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize in valute.

(V oklepaju tečaj z dne 28. avgusta.)

Italija 3.475 do 3.495 (3.4965 do 3.5265), London 352.90 do 355.90 (355.8250 do 358.825), Newyork 78.75 do 79 (78.45 do 79.45), Pariz 4.26 do 4.39 (4.3112 do 4.3612), Praga 2.3250 (2.3425 do 2.4025), Dunaj 0.1113 do 0.1122 (0.1104 do 0.1124), Curih 14.87 (14.8725 do 14.9725).

CURIŠKA BORZA.

(V oklepaju tečaj z dne 28. avgusta.)

Belgrad 6.70 (6.72), Pešta 0.0069 (0.0069), Berlin 1.265 (1.27), Italija 23.50 (23.55), London 23.85 (23.90), Newyork 531.75 (533.50), Pariz 28.80 (28.75), Praga 15.90 (16), Dunaj 0.00748 (0.00755), Sofija 3.85.

PRORAČUN ZA NARODNO ZDRAVSTVO.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) V ministru za narodno zdravje so končali proračun za bodoče leto in ga izročili finančnemu ministru. Proračun je za 100 odst. višji od lanskega.

VPRAŠANJE DRŽAVNEGA JAMSTVA ZA INDUSTRIJSKA POSOJILA.

Belgrad, 29. avgusta. (Izv.) Finančni minister dr. Mehmed Spaho je izjavil, da je proti državnim jamstvom za industrijska posojila, ker se je dosedaj pokazalo, da so taka jamstva škodljiva za državo, ker se v tem preveč angažira državni kredit, katerega mora država izkoristiti za druge potrebe, ki bodo industriji prinesle več koristi.

Imenovanja učiteljev v pomožnih skupinah.

Belgrad, 29. avg. (Izv.) Na osnovi čl. 52. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih so imenovani: 1. Fabijančič Nikola za stalnega učitelja srbohrvaščine na VI. deški šoli v Ljubljani; 2. Hofbek Edmund, zač. učitelj v Pišecah, za stalnega učitelja istotam; 3. Rusjan Ambrozij za šolskega upravitelja v Dobu; 4. Ravnikar Vinko za šolskega upravitelja v Št. Gothardu; 5. Kovač Marija, zač. učiteljica v Št. Gothardu, za stalno učiteljico istotam; 6. Schubert Stefanija za stalno učiteljico v Ihanu; 7. Stele Cecilija, zač. učiteljica v Mengšu, za stalno učiteljico istotam; 8. Belin France za šolskega upravitelja v Nevljah; 9. Sušnik Marija, zač. učiteljica v Dobropolju, za stalno učiteljico istotam; 10. Beljan-Rukli Josipina za stalno učiteljico v Fari vasi; 11. Erker Josipina za stalno učiteljico v Livoldu; 12. Krišche Anton za stalnega učitelja v Starem logu; 13. Gorišek Simon za šolskega upravitelja v Velikih Poljanah; 14. Vivoda Zofija za stalno učiteljico v Cerkljah pri Kranju; 15. Kuralt Antonija, zač. učiteljica v Predvoru za stalno učiteljico istotam; 16. Porenta Antonija za stalno učiteljico v Predosljah; 17. Klemenčič Vekoslav za šolskega upravitelja v Senčurju; 18. Rebolj Franc za šolskega upravitelja na Trati; 19. Vider Josip, učitelj v Trziču, za šolskega upravitelja istotam; 20. Rastohar Karolina, zač. učiteljica v Cerkljah ob Krki, za stalno učiteljico istotam; 21. Debeljak Ivan, zač. učitelj v Št. Janžu, za stalnega učitelja istotam; 22. Peček Franc, zač. učitelj v Št. Juriju pod Kumom, za stalnega učitelja istotam; 23. Vanič Ladislav, zač. učitelj v Mokronogu, za stalnega učitelja istotam; 24. Faganel Leopoldina, zač. učiteljica na Studencu, za stalno učiteljico istotam; 25. Fakin Drago, učitelj v Telčah, za šolskega upravitelja istotam; 26. Fakin-Bizjak Iva, zač. učiteljica v Telčah, za stalno učiteljico istotam; 27. Čarman Iva, zač. učiteljica v Vel. Trnu, za stalno učiteljico istotam; 28. Del Cott Ciril za šolskega upravitelja na Razborju; 29. Vidmar-Božič Jela, zač. učiteljica v Št. Rupertu, za stalno učiteljico istotam; 30. Strajnar Iva za stalno učiteljico na deški osnovni šoli v Trbovljah-Vode; 31. Dokler Terezija, zač. učiteljica na dekl. osn. šoli v Trbovljah-Vode, za stalno učiteljico istotam; 32. Lešnjak Minca za stalno učiteljico v Sv. Križu pri Litiji; 33. Intihar Alojzij za šolskega upravitelja na Krki; 34. Perko Venčeslav za stalnega učitelja v Šmartnem pri Litiji; 35. Hauptman Marija in 36. Lederhans Danica za stalni učiteljici v Zagorju ob Savi; 37. Salamun Ljudmila, zač. učiteljica v Št. Joštu nad Vrhniko, za stalno učiteljico istotam; 38. Droč Janko za stalnega učitelja v Sostrem; 39. Rupert Vinko za stalnega učitelja v Zalogu; 40. Peterlin Alojzij, zač. učitelj v Begunjah pri Cerknici, za stalnega učitelja istotam; 41. Šturm Kristina za stalno učiteljico v Cerknici; 42. Korenk Henrik, zač. učitelj v Dol. Logatcu, za stalnega učitelja istotam; 43. Rajer Gabrijela, zač. učiteljica v Hotedršici, za stalno učiteljico istotam; 44. Dolenc Marija, zač. učiteljica v Planini pri Rakeku, za stalno učiteljico istotam; 45. Tončič Fr. Vladimir, zač. učitelj v Dolnjem Karteljevem, za stalnega učitelja istotam; 46. Potočnik Marijana za stalno učiteljico v Mirni peči; 47. Znanec Mihaela za stalno učiteljico v Orehovicah; 48. Bulovec Alojzij za šolskega upravitelja v Begunjah na Gorenjskem; 49. Žagar Stanislav, učitelj na Dobravi pri Kropi, za šolskega upravitelja istotam; 50. Auersperg Marija, zač. učiteljica v Srednji vasi, za stalno učiteljico istotam; 51. Berlan Julija za stalno učiteljico v Dolenjem Logatcu; 52. Počkaj Miroslav za stalnega učitelja v Ksaverju; 53. Porekar Vlado za šolskega upravitelja na Humu; 54. Vobič Ciril za šolskega upravitelja v Št. Andražu v Halozah; 55. Povh Stanko, učitelj v Venčesu, za šolskega upravitelja istotam; 56. Kavčič Fran, za šolskega upravitelja v Šmartnu pri Slov. Gradcu; 57. Bantan Julija, učiteljica v Mačkovcih, za šolsko upraviteljico istotam; 58. Požbič Julij, učitelj v Gornji Sla-

veči, za šolskega upravitelja istotam; 59. Skok Gabrijela za stalno učiteljico v Zičah; 60. Seyfried-Lužar Mira, učiteljica pri Sv. Ani, za stalno učiteljico istotam; 61. Stumpf Ludvig, učitelj pri Sv. Antonu v Slov. Goricah, za stalnega učitelja istotam; 62. Brandstetter Viktorija, učiteljica v Ribnici na Pohorju, za stalno učiteljico istotam; 63. Skala Anton in Drušković-Turk Antonija za stalna učitelja na pomožni šoli v Mariboru; 64. Firm-Slemenšek Irena za stalno učiteljico v Hočah; 65. Gornik Slavica za stalno učiteljico v Št. Ilju v Slov. Goricah; 66. Blažič Stefan za stalnega učitelja v Št. Jurju v Pesnici; 67. Pečar Marija za stalno učiteljico istotam; 68. Augustinčič Rajko za stalnega učitelja pri Sv. Lovrencu pri Mariboru; 69. Kovačič-Skrbinšek Marija, učiteljica pri Sv. Marjeti na Dravskem Polju za stalno učiteljico istotam; 70. Mohor Anton za šolskega upravitelja v Svečini; 71. Vavda Mirko, učitelj pri Sv. Marjeti v Pesnici, za šolskega upravitelja istotam; 72. Klanjšek Miroslav za šolskega upravitelja pri Sv. Bolfenku na Kogu; 73. Klemenčič Vlado za stalnega učitelja pri Vel. Nedelji; 74. Jagodič Ivanka za stalno učiteljico pri Vel. Nedelji; 75. Manko-Rebolj Antonija za stalno učiteljico pri Sv. Tomažu; 76. Komac Rado za stalnega učitelja v Ptuj na deški osnovni šoli; 77. Čuček Fran za šolskega upravitelja v Šmartnem pri Vurbergu; 78. Kavčič Barbara za stalno učiteljico v Šmartnem pri Vurbergu; 79. Ferik Bogomir za šolskega upravitelja pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju; 80. Vičič Stanko za šolskega upravitelja pri Puččavi; 81. Hribar Julijana za stalno učiteljico v Radvanju; 82. Delak Pavla, učiteljica v Razvanju, za stalno učiteljico istotam; 83. Zivko Janko za stalnega učitelja v Slivnici; 84. Demšar Ivan za stalnega učitelja v Studencih; 85. Cerjak Zinka za stalno učiteljico v Studencih; 86. Logar Franc, učitelj v Laporju, za stalnega učitelja istotam; 87. Lešnjak Josip za šolskega upravitelja v Šmartnem na Pohorju; 88. Dugar Marica za stalno učiteljico v Studencih; 89. Fink Anton in Bevc Fran za stalna učitelja v Šmarjih pri Jelšah; 90. Černe Josipina za stalno učiteljico v Šmarjih pri Jelšah; 91. Zidar Verena za stalno učiteljico v Št. Vidu pri Grobelnem; 92. Hasl Dragotin, učitelj v Cerkovcih, za stalnega učitelja istotam; 93. Jarc-Kostanjšek Angela, učiteljica v Št. Janžu na Dravskem Polju, za stalno učiteljico istotam; 94. Jarc Franc, učitelj v Št. Janžu na Dravskem Polju, za stalnega učitelja istotam; 95. Kašpar Franc za šolskega upravitelja v Narapljah; 96. Marinič-Rajh Julka, učiteljica pri Sv. Urbanu, za stalno učiteljico istotam; 97. Troha Elza za stalno učiteljico v Zavrču; 98. Uković Dolores, učiteljica pri Sv. Juliju pod Donatijem, za stalno učiteljico istotam; 99. Urbajs Marija za stalno učiteljico v Črešnjem; 100. Plaš Mihael, učitelj v Velenju, za stalnega učitelja istotam; 101. Veber Terezija, otroška vrtnarica v Šoštanju, za stalno otroško vrtnarico istotam; 102. Rozanc Franc za stalnega učitelja na Vranskem; 103. Moderndorfer Vinko in Galob Rudolf, oba učitelja v Mežici, za stalna učitelja istotam; 104. Lebič Ivan, učitelj v Prevaljah, za stalnega učitelja istotam; 105. Čebulj Jernej za šolskega upravitelja v Črnečah pri Dravogradu; 106. Fiser-Pihak, učiteljica pri Sv. Petru na Medvedjem selu, za stalno učiteljico istotam; 107. Vršič Antonija, učiteljica v Dobrni, za stalno učiteljico istotam; 108. Kotnik Josip za stalnega učitelja v Petrovcih; 109. PIANO Anica za stalno učiteljico v Petrovcih; 110. Tratnik Ana za stalno učiteljico v Petrovcih; 111. Požar-Strel Ivanka, učiteljica v Šmartnem v Rožni Dolini, za stalno učiteljico v Cadramu; 112. Rott Angela za stalnega učitelja v Vojniku; 113. Šidič Julijan, učitelj v Vojniku, za stalnega učitelja istotam; 114. Rejec Neža za stalno učiteljico v Lokavcu pri Gornji Radgoni; 115. Jenko Vincenc za stalnega učitelja v Negovi; 116. Pozne Marija za stalno učiteljico v Cadramu; 117. Rote Angela za stalno učiteljico v Konjicah; 118. Zupančič Elizabeta za stalno učiteljico v Konjicah; 119. Serugar Marija, učiteljica v Stranicah, za stalno učiteljico istotam; 120. Unverdorben Josip, učitelj v Zrečah, za stalnega učitelja istotam.

Nemčija podpiše londonski dogovor.

Berlin, 29. avg. (Izv.). Nemško odposlanstvo v Londonu je danes prejelo nalog od svoje vlade, da naj podpiše londonski dogovor.

VELIKA ŽELEZNIŠKA NESREČA V INDIJI.

Simla, 29. avg. (Izv.). Na železniški progi Multarr—Lechore sta trčila skupaj dva vlaka. Dosedaj so našli mrtvih 67 oseb. Misli se, da se bo našlo še okrog 20 mrtvih. Težko je ranjenih 53 oseb. Lahko pa 49.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V RUSIJI.

Odesa, 29. avgusta. (Izv.) Vlak, ki vozi v Moskvo, je 200 km proč od Odesa skočil s tira. Mnogo potnikov je mrtvih.

EKSPLOZIJA V ATENAH.

Atene, 29. avgusta. (Izv.) Tukaj je eksplodirala municija v arzenalu. Mrtvih je več oseb. Arzenal je razrušen.

ROPARSKI NAPAD.

Breslau, 29. avgusta. (Izv.) General usmiljenih bratov je prepotoval svojo provincijo. Pri gradu Bilšovice je bil napaden od roparjev, ki so mu odvzeli denar.

Pomirjenje Evrope.

Oswald Spengler («Untergang des Abendlandes») le ni zadel v črno in pesimisti so izgubili stave. Londonska konferenca je bila po genovskem neuspehu morda zadnji poizkus v velikem obsegu, rešiti Evropo pred popolnim polomom. Optimizem je jedva obvladal javno mnenje na kopnem in v Ameriki tudi topot niso verjeli v uspeh. Toda zgodilo se je proti pričakovanju, da so Macdonald, Herriot in njuni sodrujci z upravnih neverjetnim samozatajevanjem položili nove temelje resničnega evropskega miru.

O Dawesovem načrtu so mnenja zelo različna. Znani angleški narodni ekonom John Maynard Keynes dvomi o končnem efektu tega poizkusa, ki ga sicer kot inicijativno na sebi nikakor ne podcenjuje. Je najbrže kukavičje jajce, iz katerega se bo izvalila dejanska modifikacija versajske pogodbe. V gospodarskem oziru odpira Dawesov traktat na stečaj tista vrata, ki jih je ameriški velekapital doslej skrbno zapiral. S pritokom ogromnih kreditov pa mora nujno preživeti gospodarska odvisnost Evrope, obenem pa prihaja spoznanje, da vprašanje reparacij ni zgolj stvar premaganih, marveč tudi zmagovalnih evropskih narodov. Svetovna vojna je v gospodarskem oziru udarila vse evropske narode. Ker v Versaju te resnice niso hoteli dokumentirati, je moralo priti do veličastne korekture v Londonu.

Največja pridobitev londonske konference je brez dvoma duhovna restavracija evropske politike. Versajski mir kot diktat, kot političen instrument, je teoretično še v veljavi, praktično ga nadomeštuje Dawesov raport. S tako formuliranim dejstvom so se sprijaznili voditelji zapadnih demokracij in na njih parlamentih je sedaj, da z ratifikacijo londonskega sporazuma omogočijo funkcijo novemu organizmu za gospodarsko in politično obnovo Evrope.

Še ena misel je, ki ji gre v londonskem uspehu glavna zasluga: instinktivno prevladujoča zavest, da je v nevarnosti skupna usoda vseh udeležencev narodov. Prvi korak je bil storjen v Londonu. Na jesenskem zasedanju Društva narodov se bo videlo, koliko učinkovitosti je imela londonska manifestacija evropske vzajemnosti. Evropa je prestala svojo krizo. Še nikdar niso prepletale mednarodne vezi v tolikem obsegu razmerja med posameznimi evropskimi narodi, kakor v teh pet letih po svetovnem klanju. O idealu gospodarske autarkije sanjajo še kvečjemu daleč za duhom časa zaostala omizja v najmanjših državah. In v Londonu se je rodilo spoznanje, da je Evropa eno, da nobena velesila na kontinentu ne more voditi samosvoje in sebične gospodarske politike, saj bi jo peljala naravnost v — izolacijo. Sodelovanje ameriškega velekapitala pomeni več, kakor se pripíše navadni finančni transakciji. V Londonu so pokopali za vedno nacionalistično finančno gospodarstvo, mater vseh oboroženih konfliktov. Čim tesneje so zvezani mednarodni kapitalistični odnosi, tem bolje za mir. Tu se odvarja skupnost inicijative, skupnost rizika, obenem pa doba materijelno utemeljenega zaupanja. Nemška delegacija je bila v Londonu priznana kot ravnopravna skupina posvetujočih se držav. S tem so zapadne demokracije pokazale, da jih preveča nov duh in nehinjena želja po resničnem miru. Clemenceau ni maral 1919. leta sprejeti niti Rathenau-a; v Londonu sta si Marx in Herriot prijateljsko stisnila v roke, izmenjala vizitke in obisk ter konferirala.

Nemčija prehaja, ko sprejme iz Dawesovega načrta izhajajoče zakone, polagoma v krog enakopravnih držav v Evropi. Nahajamo se neposredno pred likvidacijo nazorov, ki so se izcimili iz pravnega pojmovanja na podlagi mirovnih diktatov. Nemški nacionalisti bodo morda divjali, ali njih krik ne bo ničesar izpremenil na stvari. Reparacijsko vprašanje ni več politično, temveč poslovno vprašanje. Amerikanski bankirji bodo po Dawesovem načrtu prispevali za obnovo nemškega narodnega gospodarstva. Vzpostavljena bo kar najhitreje nemška gospodarska enotnost in o dajatih ne bo odločala izključno reparacijska komisija, sestavljena po političnih vidikih, temveč posebna organizacija na podlagi Dawesovega načrta. Francija dobi reparacije in iamtvo za svojo varnost s to

razliko, da jih bo Nemčija nakazovala pri drugi linici...

Londonski kompromis odpira nove perspektive. Internacionalizacija Evrope gre svojo pot. Merodajen je pri tem ameriški vzgled. Čas je neizprosno in zahteva svoje žrtve. Padajo ideologije, nastajajo nove. Demokracija pa ima odslej svoje težišče v vsebini, ne v obliki. Fasade niso več merodajne; duh je ono, kar veje in spaja. Z Dawesovim načrtom pričanja nova doba evropske zgodovine.

Politične vesti.

+ Državni proračun za l. 1925 - 1926. Finančni minister je sporočil vsem ministrom, da naj pobitijo s sestavo svojih budžetov za leto 1925/26 ter predložijo svoje projekte najkasneje koncem tega meseca.

+ Balkansko poslanstvo Emila Vandervelda. Kakor smo že poročali, je te dni dospel v Belgrad znameniti belgijski socialistični voditelj in bivši minister Emil Vandervelde. Namenjen je v Bolgarijo, kjer ostane 14 dni. Predaval bo po vseh večjih bolgarskih mestih v duhu sklepov druge internacionale. Obenem si bo prizadeval, da dobi jasen vpogled v bolgarske razmere. V Belgradu je Vanderveld sprejel časnikarje in jim podal nekaj zanimivih izjav. O komunizmu je rekel, da njegov val upada, drži se le še v deželah okoli Rusije. Tudi v Nemčiji je še dosti močan, toda le vsled izrednih in zgolj začasnih razmer. V Rusiji je bil kmet revolucionaren, dokler ni dobil zemlje; sedaj, ko jo ima, bo zopet konservativen. V Jugoslaviji napredni proletarijat ni komunističen, marveč je za evolucijo. Srbski kmet je rojen demokrat. Prišedši na mirovno idejo, je Vanderveld poudaril, da je za svetovni mir padec Poincareja ogromne važnosti. Herriot je odločen pristati mirovne ideje. Vsi naporji druge internacionale so usmerjeni v prid miru in Ligi narodov. Glede Balkana je dejal, da morata kmet in delavec korakati skupaj. — Namen Vanderveldovega potovanja je utrditi na Balkanu, zlasti v Bolgariji, stališče II. internacionale, vsled česar komunisti srdito napadajo njegovo akcijo in so v Belgradu uprizorili proti njemu škodele.

Beleške.

Zakaj se «Narod» jezi? Včerajšnji «Narod» ponatiskuje mile tožbe Cievartchevega «Beogradskega Dnevnika» in «Balkana» o tem, da je vlada dovolila sodrujnikom nekaterih listov («Pravda», «Slovenec», «Jutarnji list», «Novosti», «Politika» in «Vreme») potreben kredit, da morejo potovati k zasedanju Društva narodov v Ženevo. To priliko izrablja «Narod», da po svoji stari navadi vpije o «korupciji», o «dispozicijskem fondu» in o «vladnih jasliah». Ljudje, ki teh stvari ne poznajo, bi vtegnili dobiti kmalu vtis, kakor da gre tu res za kakšno «korupcijo» s tem pa ni tako. V vseh državah je navada, da jemljejo ministri zlasti če potujejo na konference, s seboj tudi časnikarje. To navado so imeli prej tudi v Srbiji. Tudi P.-P. vlada te navade ni opustila. Kar pa so prejšnje vlade v tem oziru zagrošile, je bilo to, da so se v Belgradu ozirali vedno le samo na belgrajske časnikarje in to večinoma le one, ki so bili sodrujniki vladnih listov. Sedanja vlada pa je to «tradicijo» ali pravzaprav razvado strla in je pozvala v ministrove spremstvo ne le zastopnike «vladnih» listov, in tudi ne le zastopnike belgrajskih listov, ampak prvič, odkar obstoja kraljevina SHS, tudi zastopnike hrvatskega in slovenskega tiska. Pozvani niso bili le «vladinovski», ampak tudi opozicijski časnikarji. Sedaj pa vprašamo, kje je korupcija, na strani bivše vlade, ki res ni nikdar poznala ne Hrvatov in ne Slovencev in ne opozicionalcev, ali pa je «korupcija» na strani današnje vlade, ki je dala iz postavno pobudžetu dovoljenih sredstev denarne podpore vsem v enaki meri, tudi Hrvatom in Slovincem in opozicionalcem? Vse «Narodovo» pisanje o tej stvari pa meri na to, da govori iz «Narodovih» vrstic lep košček — nevoščljivosti, češ kako pride «Slovenec» zastopnik do potovanja v Ženevo, on pa, «Narod», ki je «svetoven list», pa ne? Zaradi vladne podpore našemu sodrujniku «Slovenec» seveda svojega stališča napram sedanjji vladi ne bo izpremenil, ker nima kaj izpreminjati, dokler sede v vladi zastopniki SLS, ravno tako, kakor bo tudi n. pr. «Vreme» lahko mirno ostalo na svojem opozicijskem stališču napram sedanjji vladi, kakor ga je zastopalo doslej. Drugače je seveda pri «demokratskih» listih, ki so res dobivali denar za svojo čisto neslovensko pisavo, čeprav ne direktno, ampak po ovinkih, preko raznih bank.

Ni dobro razumel. Našega včerajšnjega člančiča o zgradbi uradnega poslojja okrožnega urada za zavarovanje delavcev ni dobro razumel gospod, ki je poslal »Narodnemu dnevniku« notico, v kateri se bavi z oddajo mizarskih del. Mi smo to oddajo omenili le mimogrede in to naj gosposd urede med seboj. Namen našega članka je bil samo ta, da pokažemo javnosti, kako centrala v Zagrebu gotovo nameroma ovira vsa dela, ki bi bila v prilog Sloveniji, čeprav je za vsa ta dela denarja slovenskih delavcev in delodajalcev dovolj na razpolago, ali bi ga vsaj moralo biti, če bi stvar tekla pravično. Kako dobro skrbi zagrebška centrala za interese slovenskih delavcev, je razvidno tudi iz poglavja nakupa lastne hiše za okrožni urad v Ptuj. Tudi to poglavje govori za to, da je treba popolnoma nepotrebno zagrebško centralo razgnati, slovenski denar pa naložiti v pupilarno varnih hranilnicah doma, kjer bodo dobivali od prebitkov lahko cenen kredit tisti domači obrtniki in podjetniki, ki so kot delodajalci s svoje strani sami tudi nekaj pripomogli, da se je denar nabral.

Dobro jim je povedal. Zborovanja UJU se je udeležil, kakor poroča »Narode«, tudi belgrajski vseučiliški profesor Gjaja. Ta je rekel v svojem pozdravnem govoru med drugim: »Šest let že govorimo, če smo en narod; vi pa delate na tem, da bomo en narod, ker hočete, da v dejanju postanemo en narod.« — UJU zastopa z »Narodom« in »Jutrom« vred vedno stališče, da smo že »en narod«. Tu pa pride belgrajski vseučiliški profesor in pravi, da še nismo »en narod«, ampak da UJU šele dela na to, da bomo »en narod«. UJU je govorniku seveda viharno ploskalo.

Iz zunanje politike.

* Rusija in Evropa. Iz Rige poročajo, da je imel Kamenjev velik govor, v katerem je povdaril, da je Dawesov načrt sovjetski unijs nevaren. Po njegovem mišljenju je ta načrt zelo pripraven temelj za razvoj trgovske in gospodarske infiltracije Anglosasov. Kamenjev misli, da bo Amerika za slučaj če se uveljavi Dawesov raport, dala inicijativo za internacionalni naskok na Sovjetsko Rusijo. Sovjetska unija da se bo znašla v nevarnosti, nič manjši od takrat, ko je Evropa proti njej proglasila ekonomsko blokado.

* Iz Sovjetske Rusije. Sovjetsko časopisje se bavi te dni z rezultati mednarodne konference v Londonu. »Izvestija« pišejo: Bistvo londonske konference je sporazum svetovnega velekapitala na račun nemškega delavca. Svetovni velekapital tvori nadvse komplicirani mehanizem razdelitve nadvrednosti, ki jo hočejo nemškemu delavcu iztrgati iz rok, seveda po predhodnem blagoslovu g. Stresemanna. Del tega odpade na izplačilo skupniški obresti Ameriki, en del dobi Anglija za pošteno posredovanje, ostanek pa Francija. — Centralni izvršilni odbor SSSR je sklenil likvidirati avtonomno republiko Gorsk na sev. Kavkazu. Razdeliti jo nameravajo na dve avtonomni okrožji. Mesto Vladikavkaz, ki je bilo doslej glavno mesto republike, postane posebna administrativna edinica. — »Rabocaja Gazeta« poroča, da se bo v Turkestanu med Kaspijskim morjem in reko Amu-Darja ustanovila nova republika Turkmenska, ki bo proklamirana 1. septembra t. l. Predpriprave za ustanovitev novega upravnega aparata so v polnem teku.

* Trockij o londonski pogodbi. V sovetu moskovskih rdečih profesorjev je nastopil Trockij 24. t. m. z govorom o londonski pogodbi, katerega so natisnili »Izvestija« na dveh straneh. Označil je pogodbo kot dokaz podjarmljenja Evrope ameriškemu kapitalu. Mac Donald in Herriot sta sama sužnja Amerike, dasi sta hotela ukleniti v ameriške verige samo nemške delavce. Evropo lahko reši ameriškega robstva samo III. internacionala. Ko bo ta s pomočjo ameriških delavcev izpremenila Evropo v proletarsko federacijo, takrat lahko rečemo Zedinjenim državam: »Roke proč!« Trockij je pozval rdeče profesorje, naj pomagajo »amerikanizirati komuniste«, to je, naj jih nauče smotreno delati in znižati proizvodne cene izdelkov, ker samo na ta način bodo premagali ameriški kapitalisti.

* Zunanja politika Poljske. Poljski zunanji minister Skrzynski je dospel 27. t. m. v Pariz ter je dal francoskim časnikarjem sledečo izjavo: Poljska se strinja s francoskim stališčem v praskanju garancijskega pakta in ne želi, da se vrnejo časi starih zveznih pogodb, ki morejo Evropo razdeliti v razne tabore. Poljska vlada je uverjena, da bo evropski kontinent ustvaril soliden blok, vendar mora šele duhovni razorožitvi slediti tudi materialna. Dokler se to ne zgodi, mora Poljska skrbeti za svojo varnost in neodvisnost. Minister je nadalje izrazil željo, da se z ozirom na zaščito narodnih manjšin obremenijo vse države enako. Odnošaji napram Rusiji da so taki, kakor pač morejo biti. »Mi se trudimo — je dejal minister — vzdrževati kar najkorektnije odnošaje. Zelo intimno je razmerje Poljske napram mali antanti, zlasti Romuniji. V Ženevi se bom sestal z romunskim zunanjim ministrom g. Duco ter z njim pretresel vsa vprašanja, ki se tičejo obeh držav. Z dr. Be-

nešom se bom pogajal glede vprašanja trgovske pogodbe.

* Caillaux ne bo izključen od amnestije. Te dni je obravnavala parlamentarna komisija senata zakonski načrt o splošni amnestiji. Načrt je bil skoro soglasno odobren. Amnestiran bo tudi bivši ministrski predsednik Joseph Caillaux. Značilno za mentaliteto in politično kulturo Francije je dejstvo, da so člani senatske komisije, ki pripadajo nacionalistični opoziciji, glasovali v specialni debati za dotični člen načrta, ki predvideva amnestijo za Caillauxa.

* Szabo pred demisijo? Kakor poročajo iz Budimpešte, namerava poljedelski minister Štefan Szabo podati radi bolezenskih razlogov svojo demisijo. Po njegovi demisiji bi izstopila baje iz vlade njegova stranka malih posestnikov.

Dnevne novice.

— Pošto ravnateljstvo in slovenski jezik. Z ozirom na našo tozadevno notico dne 29. t. m. se nam je ponudila danes prilika, da si ogledamo nekatere poštne tiskovine na lastne oči. Prepričali smo se, da so sestavljene v dovršeni slovenščini, dasi je pošto ravnateljstvo dobilo iz Beograda vzorce v srbskem jeziku, deloma v latinici, deloma v cirilici, da jih natisne takšne, kakršni so. Ravnateljstvo pa jih je prevedlo po lastni pobudi v pravilni slovenski jezik. Tudi službene okrožnice so pravilno slovenske. Pričakuje mo, da vsi uradi v Sloveniji svoje razglase in tiskovine odslej sestavljajo v pravilnem slovenskem jeziku in da enkrat za vselej izgine »jugoslavenska« žlobudra iz uradnih objav. Proti spakedrankam je treba začeti brezobziren boj. Uradi pa naj si tudi zapomnijo, da Slovenija ni nobena »oblast«, ampak dežela. Tudi Slovenci ne poznamo »druženje«, ampak samo društva. Tudi se nismo »ujedinili«, ampak zedinili. Tudi ne poznamo »povork«, ampak sprevode. Itd.

— Pariška policija išče šefa cubotiske policije. Šef subotiske policije je suspendiran, ker je izvršil celo vrsto uradnih zlorab. Zanimivo je, da je zaprosila pariška policija velikega župana v Subotici, naj ji izroči Pavla Pavloviča radi nekih tatvin, ki jih je izvršil v Parizu. In take ljudi je ščitil bivši režim, dasiravno so opozicijski listi vlado vedno opozarjali na slične kreature...

— Po neurja prizadeti v Ločniški dolini pri Sori se najtopleje zahvaljujemo Kmetški posojilnici ljubljanske okolice za darovanih Din 10.000. — Bog povrni.

— Pomočnik ministra za socialno politiko. Sarajevski »Jug. List« poroča iz zanesljivega vira, da je imenovan pomočnikom ministra za socialno politiko bivši načelnik oddelka za socialno politiko na sarajevski pokrajinski upravi — Mihajlo Murko.

— Brzjavne pristojbine za časopisje med Jugoslavijo in Italijo. Glasom sporazuma med našo državo in Italijo se bodo računale za časniške brzjavke za 75 odstotkov nižje pristojbine nego je normalna tarifa.

— Ugodnosti za dijake na železnih. Povodom bližnjega pričetka šolskega leta je ministrstvo za promet dovolilo dijakom in učencem, ki se vračajo v mesne šole, znaten popust na železnih.

— Vidiranje potnih listov za Mažarsko. Mažarska vlada je postavila v vseh naših obmejnih mestih, kjer ni mažarskih konzulatov, posebne konzularne urade, ki bodo vidirali potne liste naših državljanov za Mažarsko. Teh uradov se morejo posluževati oni potniki, ki potujejo tranzitno skozi Mažarsko, in sicer z direktnimi vlaki Reka—Budimpešta, Zagreb—Bratislava in Bratislava—Dunaj.

— Popravljanje železniških voz. Ministrstvo za promet je sestavilo cenik za razna popravila železniških voz in ga poslalo domačim tiskom v izjavo, da li so s cenami zadovoljne. Ako tovarne odgovore negativno, se bodo pošiljali vagoni v popravo v inozemstvo.

— Prisilno delo za potepuhe. Justično ministrstvo je izdalo naredbo, s katero se ustanovljata dve prisilni delavnici: za moške v Gradiški, za ženske v Begunjah na Gorenjskem. V ta dva zavoda bodo spravljeni po prestani kazni in ječi nevarne potepuhe iz vse države. Ministrstvo je pozvalo sodišča, naj poslej v danih slučajih pri določanju kazni upoštevajo tudi člen, ki govori o prisilnem delu.

— Obisk češkoslovaških letalcev. V sredo so dospela v Jugoslavijo štiri češkoslovaška letala, ki so na potu preko dežela naslednje antante. Letala so pristala v Zagrebu, naslednji dan pa odletela v Novi Sad, da obiščejo jugoslovansko zračno brodogradnjo.

— Nove brzjavne postaje. Te dni sta se otvorili novi brzjavni postaji v Vojniču in Krnjaku. V kratkem se otvori dvojeznih brzjavni promet med Karlovcem in Plitvičkim jezeri.

— Bolniškim strožnikom Slovenije (29. avgusta 1924.) Danes proti večeru smo dobili brzjavko od ministrstva za promet, na podlagi katere je polovična vožnja delegatom za celjsko enkelo bolniških strožnikov za nedeljo 31. avgusta dovoljena. Ker nam je nemogoče razposlati predmetne izkaznice, naj delegati do Celja kupijo cele karte ter jih obdrže, ker bodo veljale še za nazaj. Današnja okrožnica se razveljavlja, ker se enkelta to nedeljo gotovo vrši. — Franco Žužek.

— G. Janko Villan, kaplan iz Polhovega gradca, ni v nobeni zvezi z dopisom iz Polhovega gradca, ki je bil objavljen v našem listu št. 194, in je takrat sploh bil odsoten.

— Vseučilišniki v delavnici. V glavni železniški delavnici v Sarajevu dela preko počitnic 20 slušateljev s tehničnih fakultet v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani. Vežbajo se v praktičnem delu in vrše vsa dela kakor drugi delavci. To delo je zanje tem napornejše, ker morajo prestajati silno vročino, ki jo proizvaja 15 mehov v kovačnici. Med dijaki so zastopani vsi trije jugoslovanski narodi.

— Sprejemanje pripravnikov v finančno kontrolo. V finančni kontroli v Sloveniji je popolniti večje število pripravniških mest. Pogoj za sprejem so določeni v členu 36. Zakona o organizaciji finančne kontrole, Uradni list št. 109 iz leta 1922. Podrobne informacije prejmejo prosilci pri oddelkih finančne kontrole. — Deželni inspektorat finančne kontrole v Ljubljani.

— Poliklinika v Osjeku. Ministrstvo za narodno zdravje je dovolilo 600.000 Din kredita za ustanovitev poliklinike in ambulatorija za spolne bolezni v Osjeku pod pogojem, da zgradi občina potrebno poslopje. Ureditev poliklinike prevzame država vzdrževanje pa občina. Osješki občinski svet je v svoji seji 27. avgusta ponudilo ministrstvu soglasno sprejel.

— Kontumacije goske. Sarajevska Miljacka je bila doslej Eldorado neštetih gosk in rac, ki jih praktični stanovalci ob vodi goje v svrhu postranskih dohodkov, poštenih postranskih dohodkov. Sedaj je oblast naenkrat odredila strog kontumac na vse race in goske, katerih se nobena več ne sme drzniti v Miljacko. Oblast se je namreč spomnila na to, da ta povodna perutnina uničuje ribji zarod. Lastniki rac in gosi seveda s kontumacem niso zadovoljni in zabavljajo, da se kar kadi.

— Nesreča pri delu. V Spodnjem Berniku je mlatila posestnikova žena Marija Stare s strojem oves. Pri vlaganju jo je pograbil stroj za desno roko in ji jo je popolnoma odtrgal. Ponesrečenko so za silo obvezali in odpeljali takoj v bolnišnico.

— Slepški potnik. Trgovski potnik Ludvig Semen, ki je bil radi goljufije že kaznovan, je glasom policijske ovadbe potoval po deželi kot zastopnik tvrde »Ogledaloc« v Sp. Šiški. Ugotovili so, da je možakar prevzel od raznih strank 20 do 30 ogledal v popravilo in pa okrog 5000 Din kot predplačilo. Ogledala je brkoline prodal ali zastavil, denar pa je zapravil. Sumijo, da se Semen še vedno klati po deželi in nabira predplačila za ogledala.

— Na borzi dela prodana v javno hišo. Te dni se je oglasila na posredovalnici za delo v Sarajevu 20 letna služkinja Anka Uzunović, ki bi bila rada dobila službo. Tam jo je sprejel brezposelni krojaški pomočnik Asim Babović, ki ji je obljubil izvršno službo in jo peljal v hišo židovskega branjevca Lewingerja. Temu je odstopil dekleta proti nagradi 500 Din. Lewinger je dekle odvedel v eno izmed javnih hiš in jo tam oddal. Baboviću je pa izplačal namesto 500 Din samo 300 Din. To je Babovića tako jezilo, da je celo stvar pripovedoval drugim osebam, ki so obvestile policijo. Babovića in Lewingerja so zaprli.

— Trije vlomci. V Ločah je bilo vlomljeno v gostilno Hugo Wallanda. Tat je ukradel še dobro ohranjeno kolo znamke »Waffenrad« z gumijevimi ročaji, 3 namizne prte z rdečimi rižami, platnen pokrov za šivalni stroj, nekaj tobaka, cigaret, ročno torbico in za približno 300 Din drobiža. — V isti noči je bilo vlomljeno ravno tam v gostilno Alojzija Kračuna, kjer so bili ukradeni 3 rdeči in 3 sivordeči zastori za okna, 2 namizna prta, 2 aluminijasti žlici in pa po 2 nožev in vilic, v skupni vrednosti okrog 4000 Din. — V Tolstnem vrhu je vdrl neznan tat v stanovanje Josipa Lorbega v Bejakovi žagi ter odnesel srebrno moško in žensko uro z zlatim robom, lovsko dvocevko, ena cev za kroglice, in pa okrog 100 Din gotovine v skupni vrednosti okrog 2400 Din. Vlomilca poznajo, pa je pobegnil. — V Ručni vasi pri Črnomlju je bilo ukraden posestniku Janezu Simončiču 6 kosov železne pocinkane cevi v dolžini 4 in pol do 5 m v vrednosti okrog 700 Din.

— Nehvaležen rejenček. Še komaj dvajsetletni Vladimir Belak, rojen v Ljubljani, je živel kot rejenček — on je nezakonski sin in zapuščen — pri užitarju Mihaelu Leskovškemu v Zečah pri Zdolah. Pred par dnevi pa je fant bil sam doma. Porabil je to priliko in ukradel iz zaklenjene omare 440 Din gotovine ter neznan kam pobegnil. — Dalje so še pobegnili: Karel Kocjan, roj. v Dolini pri Kozjem iz zapora okrajnega glavarstva v Novem Marofu. Neznano kam in zakaj je pobegnil od doma 24letni Rado Mihajlovič iz Črnega loga. Če je kaj odnesel, še niso javili. — Od artiljerijske brigade v Nevesinju je pobegnil Milan Aleksič iz Lokavca in je odnesel s sabo nekaj vojaške obleke in perila in pa čevlje.

— Smrt na železniški progi. V Zdenčini je povozil na železniškem mostu vlak, ki je pripeljal iz Sušaka, 70letnega seljaka Mijo Molingerja iz Stankova. Stroj je odtrgal starcu glavo in je vlekel truplo še okrog 300 m daleč. Ponesrečenca so našli kasneje železniški uslužbenci.

— Dva samomora. V Marovski ulici v Zagrebu se je obesil komaj 18letni delavec tvrde Jakupec v Meduličevi ulici. Vzrok samomora je baje pomanjkanje. — V Subotici pa se je obesil na podstrešju svoje hiše trgovec L. Baraković in sicer zaradi neugodnih

denarnih razmer, v katere je zašel vsled neke ponesrečene kupčije.

Trganje, revmatizem zdravi najbolje Reumatism, ker naglo in sigurno učinkuje. Proizvajajo ga Mestna lekarna v Zagrebu, za Ljubljano in okolice se pa dobiva v lekarni Leustek.

Najrenejše in najnovejšo obleke za dame in gospe dobite samo: Selenb. ul. 3. Gričar & Mejač.

Našim rodbinam priporočamo našo domačo Kolinsko cikorijo, izvrsten pridatek za kavo.

Pojasnila in legitimacije za vozelej v Pragi dobite na češkoslovaškem konzulatu, Breg in pri Aloma Company, Kongresni trg 3. 19. septembra skupen izlet jugoslovanskih trgovcev.

Koncert. V restavraciji in kavarni »Tratnik« vsak dan koncert ruskega umetniškega balalajčnega orkestra iz Zagreba, obstoječega iz 11 oseb. Godba, petje in sološpevi priljubljenega tenorista. Od 20. do 1. ure. Vstop prost.

Farina gegenüber z rdečim lotosovim cvetom na etiketi je edino prava izvorna kolonjska voda svetovno priznane prve destilerije v Kolinu: Johann Maria Farina gegenüber dem Jülichs Platz.

Modna trgovina Žibert se je preselila iz Prešernove ulice na Kongresni trg poleg Nunske cerkve in se toplo priporoča cenjenemu občinstvu.

Šolske knjige! Vse šolske potrebščine!

ima v bogati izbiri

»NOVA ZALOŽBA«

R. Z. Z. O. Z. — LJUBLJANA

Kongresni trg št. 19 — v nunski hiši.

Priporoča svojo bogato zalogo pisarniških potrebščin za urade in dom. — Prodaja knjige lastne in drugih založb, tudi inozemskih.

Štajerske novice.

Sv. Andraž pri Velenju. Pri nas je bila samo lista SLS. Izvoljen je za župana Josip Tajnšek, posestnik in lesni trgovec. — V ponedeljek se je poročil udovec Blazij Napotnik z vdovo Josipino Čremožnik. Zanimivo je bilo pri tej priliki, da so očeta-ženina spremljali štirje sinovi s tamburicami in berdom k poroki. Mogoče je to edini slučaj v Sloveniji. —

Š Ponesrečen stavbenik. V Breznu pri Mariboru je padel stavbenik Nerat iz Maribora s precej visokega odra. Dobil je težko poškodbo na glavi in si je zlomil levo roko. Prepeljali so ga v bolnico.

Š Pobegla žena. Na policiji v Mariboru je javil neki Franc W., da mu je v času, ko je bil na delu, pobegnula žena in mu je odnesla obleko in vse njegove trdo prislužene prihranke v znesku 6500 Din.

Primorske novice.

p Opozicija in Slovani. Fašistovski tisk ne ve, kaj naj vse poizkusi, da očrni opozicijo pred italijansko javnostjo in ji izpodkoplje njene simpatije. »Idea Nazionale« je zadnji čas vzela na piko posebno popolare, katerim podtika zveze s slovansko manjšino. V dopisu iz Gorice — ki je bil pa najbrže skovan v njenem uredništvu — piše: »Zadnji čas se opaža v slovenskem taboru, in prav posebno med klerikalci, živahna delavnost. V tem ko se posl. Besednjak posveča visoki politiki in parlamentarnim obiskom v rimskem ambientu, se posveča bivši poslanec Šček, ki je kakor znano, duhovnik, krajevni politiki in organizaciji. Kakšne vrste in kakšnega obsega je ta organizacija, kaže nedavni politični sestanek, ki je bil maskiran kot verska prireditev in ki ga je oblast prepovedala. Je pa še druga delavnost, kateri se posveča ta gospod, ki je mnogo težje narave in ki jo strogo prikrivajo. Dobil sem od informatorja, osebe, ki ji gre popolna vera, vest o sestanku slovenskih duhovnikov, ki se je vršil minole dni. Stanek, ki ga prikriva najstrožje molke, je organiziral in vodil don Šček. Na sestanku so se dala nekatera navodila glede ravnanja, katerega naj bi se držalo slovensko prebivalstvo, imenoma klerikalci sprčo »bližnjega dogodka, ki bi mogel izpremeniti politično fiziognomijo naroda.« Don Šček je neki (!) rekel, da so načelniki opozicije (!) zajamčili velevažne koncesije dobro znanim zahtevam političnega društva »Edinost« na korist Slovanov v Julijski Benečiji. V protiuslugo se morajo Slovani obnašati popolnoma tako, kakor želi opozicija, ker bi moglo preočiti slovansko gibanje nuditi fašistični vladi vzpodbudo, da galvanizira narodno čustvo s strašilom nevarnosti na meji.«

p Merodajni cerkveni krogi in Dijaška zveza. Kakor smo svojčas poročali, je dijastvo na Pečinah pred svojim razhodom poslalo udanostne brzjavke papežu ter goriškemu škofu. Dijaška zveza je nato prejela v zahvalo sledeče brzjavke: Od papeža Pija XL: »Sv. oče je vzel z zadovoljstvom na znanje venko vdanost in zvestobo, katero mu je poklonila

Dijaška zveza in ji podeljuje apostolski blagoslov. Kardinal Gasparri. — Od knezoškofa dr. Sedaja: Izražam predsedstvu Dijaške zveze svojo prav srčno in velevdano zahvalo za izraze sinovskega spoštovanja, ki so mi dospeli telegrafičnim putem iz Slapa ob Idriji. Obzluje, da se tečaj katoliškega dijaštva na Pečinah, ki je imel na programu šest predavanj strogo verske vsebine poleg točk o socialnih naukih krščanstva, ni vršil, ker bi gotovo mnogo pomagal za duhovno prenovljenje našega dijaštva. S prijaznim pozdravom ostanem Slovenski dijaški zvezi velevdani František Borgia Sedej, nadškof. — Od tržaško-koprškega škofa: Dr. A. Fogar, škof tržaško-koprski, se ginjen zahvaljuje »Dijaški zvezi« za vdanost in naklonjenost ter ji želi najboljšega prospeha. Zagotavlja jo, da se je bo spominjal v svojih molitvah in podeljuje vsemu kat. slovenskemu dijaštvu blagoslov iz celega srca.

p Odmevi prepovedanega dijaškega tečaja v Pečinah. Videmski prefekt je s svojim odlokom, s katerim je v zadnjem hipu prepovedal kulturno-socialni tečaj slovenskega katoliškega dijaštva v Pečinah pri Sv. Luciji, naletel na odpor celo med Italijani. Predvsem je proti prepovedi protestiral »Osservatore Romano«, nakar se je oglašil tudi glavni dnevnik ljudske stranke »Il Popolo«. List je označil prepoved kot čisto političen čin in kot nov člen verigi vladnih zmot od slovenskim prebivalstvom. Nato je posegla v debato še fašistovska »Idea Nazionale« na znani omejeni način. Pisala je, da so Slovani neumni in da jih je treba pritiskati. Njih voditelji da so sami hujskači. »Il Popolo« je odgovoril pogumno in odločno. Med drugim je pisal: »To je pravičnost in poštenost novodobnih piscev napram italijanskim državljanom, ki so slovenskega jezika! Gospod notranji minister, kakšno mnenje more dobiti slovensko ljudstvo o resnosti in poštenosti Vašega lista (»I. N.«) je osebno glasilo notranjega ministra) in o resnosti vladajočih mož, ki krijejo in dovoljuje pisati take nevedne in nepošteno bedastoče? — S Slovani, ki so neumni, je treba — tako pravi ministrov list — ravnati z močno roko in treba jih je postaviti pod stalno nadzorstvo. To pomeni, da je treba postaviti celo ljudstvo pod policijsko nadzorstvo.« — »Il Popolo« zaključuje: »Dovolj je te vaše otročje umetnosti, s katero vladate Slovane Julijske Krajine! Nehajte! Dovolj je škode, ki ste jo prizadejali ugledu italijanske države v obmejnih zemljah. Postavite raje videmškega prefekta in proslulega goriskega podprefekta pod stalno in vidno nadzorstvo! Predvsem pa je potrebno, da podvržete izrednemu nadzorstvu vse članke, ki jih objavljate o slovenskem vprašanju, kajti ti članki imajo radi svoje zlobe, ali radi vaše nevednosti le ta učinek, da škodijo Italijanom.« — Vredno je pribiti, da se do tako močnega kulturnega naroda vrednega stališča ni povzpelo noven drug italijanski list.

p Manjšinski poslanci za svobodo lastnine. V »Goriški straži« poroča poslanec dr. Besednjak o skupnem posredovanju slovenskih in nemških poslancev v Rimu proti odloku, ki omejuje lastninske pravice prebivalstva v obmejnih pokrajinah. Poslanci so se najprej oglašili pri notranjem ministru Federzoniju. Le-ta je brez drugega priznal, da je odlok zelo težak in da nalaga prebivalstvu huda bremena. Skliceval pa se je na vojaške interese države, ki da so najvišji. Od Federzonija so šli poslanci k pravosodnemu ministru Cvigliu; tudi ta ni branil odloka, marveč se je istotako skliceval na vojaško korist države in končno svetoval poslancem, naj govore z vojnim ministrom. Ker vojnega ministra ni bilo v Rimu, so šli poslanci k njegovemu namestniku. Le-ta je poslance prepričeval, da se odlok v praksi ne bo izvrševal tako strogo, kakor zahteva črka, marveč da bodo imeli podrejeni uradniki srce in širok zmisel za ljudske potrebe itd. Dr. Besednjak je podministra zavrnil, da ljudstvo ne sme biti odvisno od dobrote uradništva, marveč da mora imeti svoje pravice in koristi zakonito zavarovane. Opravili poslanci niso ničesar. Akcija za ukinjenje odloka bodo Slovani in Nemci energično nadaljevali.

p Zavarovalnice dolžne plačati za fašistovske požige. Sodišče v Aleksandriji (Italija) je te dni izdalo razsodbo, v kateri izreka, da so zavarovalne družbe obvezane plačati odškodnino za požige, ki jih izvrše fašisti. Dolej so se zavarovalne družbe temu upirale, češ, da je fašistovsko gibanje »revolucionarnega in ljudskega« značaja.

p Gospodarska univerza v Trstu. »Agenzia Stefani« poroča, da je kralj podpisal odlok, ki podeljuje višji trgovski šoli v Trstu naslov kralj. univerze za gospodarske in trgovske nauke. Za rektorja je potrjen prof. Albert Asquini.

Ljubljanske novice.

Ij Občni zbor Zveze bivših salezijanskih gojencev se vrši o priliki posvečevanja nove cerkve na Rakovniku v nedeljo, dne 7. septembra ob 10. uri dopoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12. Dolžnost za vse člane obvezna. Priglasje za udeležbo sprejema tajnik kot v okoliščini navedeno. Pravico do polovične vožnje imate udeleženci se Marijanskega kongresa. Izkaznice se dobe pri žup-

nih uradih ali na Rakovniku pod naslovom »Zveza bivših«.

Ij Slučaj Jerančič. Kakor smo doznali, je preiskava proti I. Jerančiču, ki je obtožen, da je umoril na Vodovodni cesti blaginčarko iz kina »Tivoli«, že končana in pride še pri tem porotnem zasedanju na vrsto. Dan razprave še ni določen. Porotno zasedanje se otvori v torek, dne 9. septembra v porotni dvorani deželnega sodišča. Razprave bodo trajale cel teden.

Ij Zopet nesreča na dolenjskem kolodvoru. Okoli trideset na 16 je skočil na dolenjskem kolodvoru s tira premikalni stroj, ki je urejeval po kolodvoru tovarne vozove. Stroj je trčil namreč v težak voz, ki je stal ob tiru in na katerega so nalagali hlode. Pri sunku je odletel z voza hlapec Ivan Cerar, ki si je pri padcu izpahnil roko. Stroj je raztrgal progo v dolžini par metrov vendar promet radi tega ni bil ustavljen. Stroj je ostal nepoškodovan in so ga še lekom popoldneva zopet dvignili na tir. Tudi materialna škoda ni velika. Kdo je zakrivil nezgodo, še niso ugotovili.

Ij Petkov trg je bil včeraj precej živahen in tudi dobro založen z raznimi posnimi jedili. — Na trgu je bilo dovolj rib, ki so jih prodajali povprečno po 30 Din kg. Tudi mlečarskih izdelkov je bilo dosti. Posebno mnogo so prinesle okoliščanke. Gobe so pa zelo drage in se gospodinje pritožujejo, da so dražje kot meso. Izredno veliko pa je na obeh trgih raznega sadja, ki pa je tudi še vedno jako drago. Cene so bile posebno zjutraj zelo visoke in so šele proti poldnevu nekoliko odnehale.

Ij Pobegnil je neznan kam bivši zastopnik tvrde »Singer« za šivalne stroje v Ljubljani Jurij Skamen, doma iz Šoštanja. Ugotovili so, da je poneveril tvrdki večjo vsoto denarja.

Ij Pazite na žeparje! V Tivolskem parku je bila ukradena pri ogledovanju zverin cikusa »Cosmy« iz notranjega žepa suknjiča Avgusta Korenjaku iz Domžal črna usnjata listnica, v kateri je imel čez 600 Din gotovine, potrdilo železniške postaje Kamnik za 260 Din, odrezek poštne nakaznice, en recept in pa 2 legitimaciji. — Med potjo iz Wolfove ulice do Pogačarjevega trga je bila ukradena služkinji Ani Tomšičevi rjava usnjata denarnica, v kateri je imela 80 Din in žepni robec. — Frančiški Vrečarjevi pa je bila ukradena pri nakupovanju živin na Vodnikovem trgu črna usnjata listnica, v kateri je imela 150 dinarjev.

Ij Nesreča v mestni ubožnici. Občinska uboga 70 letna starica Marija Klančnikova v mestni ubožnici je tako neprevidno ravnala s svečo, da se ji je vnela obleka. Ženica je dobila precejšnje opekline po obrazu in po životu in so jo morali prepeljati z rešilnim vozom v bolnico.

Ij Zlobna poškodba. Pri Kolinski tovarni je prekučil iz zlobnosti delavec Ciril Avšič iz Novega Vodmata barako branjeve Marije Kozine, ki jo ima za stojnico in za stanovanje. Pri padcu se je pobilo več steklenic žganja, petroleja in drugo in se je pokvarilo več raznovrstnega blaga, tako da ima žena okrog 300 Din škode. Avšiča so aretirali.

Ij Zanesljiv čevljar. Josip Boncelj iz Sv. Jerneja ceste je naznanil policiji, da je izročil čevljarstvu mojstru Francetu Potočniku kožo boks usnja, vredno 150 Din z naročilom, da mu napravi dva para čevljev za svoje hčerke. Potočnik je res napravil čevlje, toda mesto, da bi jih oddal Bonceljnovima hčerkama, je kakor pove ovadba, oba para čevljev prodal, skupiček pa je v veseli družbi zapil.

Ij Tatvine na glavnem kolodvoru. Na glavnem kolodvoru je bila ukradena trgovcu Jakobu Smerdelju iz Trsta iz notranjega žepa črna usnjata listnica z vsebino 500 lir in 1000 mark. — Josipu Logarju iz Ajdovščine pa sta bila upradena moški in ženski denžnik v vrednosti 600 Din.

Ij Junak s kozarci. V Zgornji Šiški so aretirali okoli poldruge ure v jutru čudnega junaka, mehanika Ivana Cerfa. Mož je precej vinsko razporežen napadel najpreje na cesti sodarja Franceta Južno in ga je udaril s kozarcem na levo oko. Ko je prišlo v bližino več ljudi, je začel mož razmetavati kozarce na vse strani in se ima zahvaliti le pozornosti navzočih, da jih ni več poškodoval. Ko ga je prijel stražnik, je mož trdil, da je vzel kozarce s sabo od doma. Udeležil se je namreč gasilske veselice pri Štepicu v Sp. Šiški, in vzel kozarce zato s seboj, da mu ni bilo treba na veselici zastavljati za kozarce denar. Končno pa so le ugotovili, da so bili kozarci ukradeni na veselici in sicer na škodo gasilnega društva.

Ij Čin nagajivosti. Neka stranka je našla v občestnem jarku ob Dunajski cesti precej velik belobarvan lesen okvir s šipo, katerega so najbrže ponončjali kje z okna sneli ter potem pustili. Lastnik ga dobi Za bežigradom druga nova mestna hiša v drugem nadstropju.

Zahvala.

— Obiskovalcem letošnjega velesejma v Ljubljani, ki so darovali za dom slepih otrok, kakor tudi vsem, ki so k temu nabiranju pripomogli, da se je nabralo čistega 3500 Din, se Slovenska krščanska ženska zveza najsrčneje zahvaljuje. Za odbor: Terezija Košir.

I. Marijanski kongres od 6. do 8. septembra t. l.

Red slavnostnega obhoda.

Od 1. do 2. zbiranje na cestah in ulicah v bližini Valvazorjevega trga pri Križankah, in sicer: šole pred realko, društva, zveze in stanovske organizacije nasproti realki, udeleženci iz Stajerske na Vegovi ulici pri Valvazorjevem trgu, župnije ljubljanske okolice na Emonski cesti, ženske in dekliške Marijine družbe (izvzemši ljubljanske in okoliške, ki gredo s svojo župnijo) na Rimski cesti, tretjeredniki in Salez. sodružniki sredi Valvazorjevega trga, redovniki, redovnice in duhovniki pred cerkvijo Križarjev, narodne noče in bele deklice v Gosposki ulici bliže Križank, odličnjaki v bližini oltarja (pred Auersperg. palačo), Marij. družbe moč in fantov za duhovniki in redovniki na Valvazorjevem trgu, za njimi ljubljanske župnije proti sredi trga (vzporedno stolna, frančiškanska, šentjakobska, šentpeterska, trnovska).

V sprevedu gredo po vrsti: fanfara, stolna Mar. družba (bela), šolska mladina (deklice, dečki), prosvetne zveze in društva, stanovi (delavstvo, rokodelci, dijaštvo, učiteljstvo, kat. starešinstvo itd.), župnije iz okolice: D. M. Polje, Sostro, Vič, Sent Vid, Ježica itd., urejene vsake zase (šolarji, dekleta, moške, žene, fantje ozir. po organizacijah), Mar. družbe deklet in žen (izvzemši mesto in okolico), udeleženci iz Stajerske, tretjeredniki in Salezji. sodružniki, belooblečene deklice, narodne noče, redovnice, redovniki, duhovniki, kip Marijin z asistenco, dostojanstveniki (vlada, vojaštvo, mestno zastopstvo itd.), Mar. družbe fantov in moč, ljubljanske župnije (društva, družbe, stanovi, organizacije) po zgor. redu, neorganizirano ljudstvo. Vmes bodo godbe in pevski zbori. Želi se, da bi čimveč skupni pelo litanije in Mar. pesmi ali molili sv. rožni venec.

Organizacije naj bi imele seboj zastave. Korakali bomo v tri-, štiri- ali šeststostopih.

Spreved bo šel po poti: iz Valvazorjevega trga po Vegovi ulici, Kongresnem trgu, Šelenburgovi in Prešernovi ulici, čez Marijin trg in most, Štritarjevi ulici, mimo magistrata, po Mestnem in Starem trgu, okoli šentjakobske cerkve, po Florijanski ulici, Karlovski in Dolenjski cesti na Rakovnik, kjer bo zaključna slovesnost.

Potrudimo se, da bodo vse skupine številne in pravočasno urejene na določenem mestu (vsaj do ¼ na dve).

Vse drugo je v izkaznici. Kjer imate kak dvom, nam sporočite, da ga pojasnimo. Stavimo vse, da bo I. slovenski Marijanski kongres dostojna in veličastna manifestacija ljubezni in zaupanja Slovencev v Marijo Pomočnico.

Nadželstvo zunanjih priprav.

Udeležence I. slov. Marijanskega kongresa v Ljubljani opozarjamo, da se vrši v soboto dne 6. septembra ob pol 8. zvečer v dramskem gledališču uprizoritev Šekspirjeve žalogre »Macbeth« v Oton Župančičevem prevodu. Žalोगro uprizore stolne dijaške kongregacije. Predprodaja vstopnic za to predstavo se vrši od srede dne 3. septembra dalje pri dnevni blagajni v opernem gledališču in sicer od 10. do pol 1. ure dopoldne in 3. do 5. popoldne. Zunanji udeleženci kongresa, ki se hočejo udeležiti predstave, naroče lahko vstopnice pismenim putem pri upravi Narodnega gledališča v Ljubljani. Te pismeno naročene vstopnice so jim na razpolago v soboto 6. septembra dopoldne pri dnevni blagajni v opernem gledališču in prosimo, da jih dvignejo do pol 1. ure. Pozneje se ne bo nič več rezerviralo. Cene sedežem so od 36 Din navzdol do 10 Din; lože pa po 160, 140 in 110 Din.

Petje pri Marijanskem kongresu. — Vsem pevcem in pevkam, ki bodo hoteli sodelovati pri skupnem petju o priliki posvetitve 8. sept. naznanjamo: da bomo peli: Rihar: Srce Marijino (O Marija, naša ljuba mati v Slava Brezmadežni) in Marija, mati ljubljena iz Cecilije. Poleg tega bomo peli pri procesiji: Hribar: Ti, o Marija in Zdrava, zemlje vse gospa. Odpevke pri litanijah po »Slava Brezmadežni«. Note za obe pesmi pri posvetitvi bomo poslali vsem, ki so se pri glasili, drugi jih pa lahko dobe doma pri gg. organizacijah ali pa naj jih takoj naroče pri Pevski zvezi, Miklošičeva cesta 7. Skupno vajo bomo naznanili v časopisih in v nedeljo pri kongresu. Vabimo vse pevke, posebno pevce, da se pridružijo skupnemu zboru vsaj pri posvetitvi. Pesmi sta zelo lahki in zelo primerni.

Prenočišča za duhovnike o priliki marijanskega kongresa bodo za bogoslovce v Marijanišču, za duhovnike pa v semenišču.

Cerkveni vestnik.

c Tretja škofijska sinoda se je vršila ta teden v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano in je bila včeraj, 29. avgusta, zaključena z običajno slovesnostjo in pontifikal-

no sv. mašo. Sinodo je vodil ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič z izredno agilnostjo in globokim umevanjem vseh časovnih potreb. — Predsedoval je sam in tudi sam referiral pri generalnih sejah. Predloženo in pripravljeno snov so zborovalci pretresali v petih odsekih. Na sinodo so bili poleg ljubljanskega kaplitja povabljeni zastopniki redov, bogoslovne fakultete, katehetov ter iz vsake dekanije poleg dekana še po en župnik in kaplan kot izvoljeni delegati duhovščine. Cerkvene govore je imel o. Ramšak S. J. — Sinoda se je izvršila v lepem soglasju ter bo brez dvoma mnogo pripomogla za koristno in uspešno dušno pastirovanje v današnjih težkih časih. — Prihodnja sinoda je napovedana za leto 1934.

c Vodstva mladeniških in moških Marijinih družb se tem potom še enkrat na prošajo, da naj porabijo še jutrišnjo nedeljo v to, da se družbeniki in moški sploh Mar. kongresa udeležijo kar najštevilneje. Obenem prosimo, naj jih opozore, da naj gotovo pridejo na praznik, 8. sept. h kongregacijskemu zborovanju ob 10 dopoldne v Ljudskem domu. Prosimo! — Vodstvo M. D.

c Izvenckrveni sestanek ima križanska moška in mladeniška Marijina družba v ponedeljek, dne 1. sept. ob 8 zvečer. Zadeva zelo važna! Prosimo, polnoštevilno!

Sestanek vojakov iz svetovne vojske na Brezjah v nedeljo 31. avgusta 1924.

— V nedeljo, dne 31. avgusta na sestaneke bivših vojakov na Brezje! Za udeležence iz Dolenjske, Stajerske, Posavja in Notranjske gre ob 7.50 zjutraj poseben vlak iz glavnega kolodvora v Ljubljani do Otoč; vrača se ob 16.50 iz Otoč. Kamničani dosežete v Šiški še Gorenjca ob 6.48 zjutraj. Kdor zamudi prejšnje vlake, naj gre na posebnega ob 7.50. Kdor more, naj gre že z zgodnjimi vlaki. Nazaj vozi vlaki iz Otoč do Ljubljane ob 15.11, (ob 17.22 mešanec iz Podnarta), 20.48 in 22.03. — Izkaznico za polovično vožnjo (velja še 1. septembra) dobite na Brezjah, kjer cel dan sodeluje tudi vojaška godba. Na svidenje!

Učiteljski vestnik.

Kaj pa to pomeni? »Učiteljski Tovariš« objavlja dolgo vrsto imen učiteljev, ki jim je nakazana akontacija. Čudno se nam vidi, odkod je »Tovariš« dobil ta imena, toda še veliko bolj čudno pa je to, da se je tem, ki jih »Tovariš« navaja in ni dolgo tega kar so bili upokojeni, nakazala akontacija tako hitro, drugim, ki so bili upokojeni že koagom meseca marca, doslej še niso nakazali ne akontacije in ne penzije. Zakaj izjema? Pa menda ne zato, ker je med njimi tudi gosp. Jaka Dimnik?

V ilustraciji koruptnih razmer. Pišejo nam s Stajerskega: V Ptuj in okolici je bilo razpisanih več učnih mest. Neka prosilka ima že 18 službenih let, pa je niso predlagali — pač pa so z vzel v ternopredloge take, ki imajo po 4 službena leta in so sokolice. Kaj ne, lepe reči pribajajo na dan! Enaka poročila dobivamo tudi iz mariborske okolice, odkoder nam tudi pišejo, da so zelo protežirali poročene učiteljice JDS agitatorjev na škodo drugih neporočenih učiteljic. Odločevala sta seveda v teh dveh okrajih glavar Pirkmajer in njegov svak Flere. O zlahta, zlahta — dajala boš enkrat odgovor!

Šolski vestnik.

Meščanska šola v Vojniku. Vpisovanje 10. in 11. sept., ponavljalni izpiti 12. sept., šolska maša 13. sept. in redni pouk 15. sept. Na dekliški osnovni šoli v Lichtenthur-novem zavodu v Ljubljani je vpisovanje 13. sept., 14. sept. je šolska maša in 15. sept. se prične redni pouk.

Na dekliški meščanski šoli v Lichten-thurnovem zavodu v Ljubljani so sprejemni in ponavljalni izpiti dne 11. in 12. septembra (pričetek ob 8). 13. sept. je vpisovanje, 14. sept. šolska sv. maša in 15. sept. redni pouk.

Dijaški vestnik.

d Uprava »Križa na gorici« more novim naročnikom postreči s 1. in 2. številko.

Kat. dijaška zveza v Belgradu priredi na izredno željo srbskega kat. dijaštva svoj tretji počitniški sestanek v nedeljo dne 31. t. m. ob 9 predpoldne v kat. župnišču. Na sporedu je razen pevskih in glasbenih točk, deklamacij ter čitanja pesniških poizkusov tudi referat stud. med. Side Selgradove: Predpogoj uspešnega dela nas kat. Srvov za versko zedinjenje naših pravoslavnih bratov. Vabijo se na sestanek razen dijaštva čč. duhovščina, gg. starešine kat. akademskih društev in vajenci. — Predsednik.

Orlovski vestnik.

Brezovica pri Ljubljani. Vrhniško orlovsko okrožje ima v nedeljo dne 31. avgusta celodnevno prireditve na Brezovici s slededim sporedom: Od 7. do 8. ure zjutraj zbiranje telovadcev in gostov na kolodvoru, potem uozdrav in odhod k sv. maši (ob 9. uri na

prostem pred župno cerkvijo). Po maši orlovski tabor. Popoldne ob treh velika vrtna veselica z javno telovadbo orlov in orlic. Pri sli prireditvi sodeluje polnoštevila mladinska godba iz Ljubljane in pevski odsek iz obsevalnega društva iz Brezovice. Opozorjamo, da je železniška vožnja za to prireditev polovična, zato ne oddajte vozovnice pri prihod, ker veljajo iste za nazaj. Pri našem odseku pa dobite izkaznice. Prijatelji orlovstva — v nedeljo na svidenje.

Orel v Krakovo-Trnovo v Ljubljani priredi v nedeljo 31. avgusta telovadno akademijo, združeno z vrtno veselico, na letnem telovadišču pri ge. Pogačnikovi v Korunovi ulici. Začetek točno ob pol štirih popoldne. Spored zelo zanimiv, za prijetno zabavo vsestransko poskrbljeno. Zato prihitite k nam v polnem številu. Bog živi!

Orel v Smartnem pri Litiji praznuje v nedeljo 31. avgusta svojo 15letnico. Prireditelj je popoldanska. Na sporedu telovadba, petje, govor, srečolov in prosta zabava. Vrš se ob vsakem vremenu. Sodeluje rudniška godba iz Zagorja. Vsi prijatelji orlovstva vabljeni.

Naznanila.

Splošni sestanek organizacije javnih nameščencev somišljenikov SLS in Stokovne zveze javnih nameščencev se vrši danes zvečer v kleti konsumnega društva, Kongresni trg 2, ob 20. uri. Prosi se polnoštevila udeležbe. — Odbor.

Društvo državnih rudarskih nameščencev v Velenju priredi do nedelje, 31. t. m. ob 4. popoldne v prostorih g. Ivana Raka vrtno veselico s koncertnimi točkami rudarske godbe, pevskimi točkami in igro »Na poljanec«. K obilni udeležbi vabi odbor.

n Prosvetno društvo v Rudniku pri Ljubljani priredi dne 31. avgusta 1924 vrtno veselico na vrtu g. Jeršina z lepim sporedom. Prijatelji našega društva pridite v obilnem številu. Začetek ob pol 4 popoldne. V slučaju slabega vremena se prireditelj preloži.

Turistika in sport.

Turistom! V nedeljo, dne 31. avgusta bo v Kamniški Bistrici sv. maša. Za uro se pa dogovorimo. — Član Aljaževega kluba.

KOLESARSKA DIRKA TEZNO PRI MARIBORU

7. IN 8. SEPTEMBRA 1924

Vse žlane SK Mladike vabi odbor, da se po 9 sv. maši (v nedeljo) zberejo na igrišču v Mladinskem domu, da se slikajo, na kar bo training pod vodstvom izkušenega nogometaša. — Danes ob 6 igra I. moštvo proti juniorjem »Primorje«. — Vsi, ki se zanimajo za kolesarstvo, naj se prijavijo v nedeljo dopoldne pri SK Mladiki v Mladinskem domu (Kodeljevo). Popoldne je ob 6 poskušnja za dirkače. Proga: Ljubljana—Trzin—Ljubljana. Cilj: Dunajska cesta nasproti Primorja.

Izpred sodišča.

Tri tatvine je napravilo državno pravdnishvo mlademu čevljarskemu vajencu Petru Mauri iz Škofje Loke. Ukradel je iz veže Ivanu Potočniku kolo. Fant pravi: »Ja gospod, res je, truden sem bil, pa sem se peljal domov. Ker sem se pa kasneje zbal, da me ne zasačijo, sem kolo doma razdjal in skril. Imel sem ga pa samo en teden.« — Antonu Kovaču pa je ukradel z dvorišča 5 m dolgo verigo. »Zakaj pa si to napravil?« — »Ej tam sem jo našel, pa nisem vedel, čigava je, pa sem jo vzel.« — »No dobro, zakaj si pa štruco kruha ukradel?« »E gospod, lačen sem bil.« — Aretiral so fanta 5. avgusta. Ker je bil do sedaj še nezakazan in drugače na dobrem glasu, so mu prisodili sodniki samo 4 tedne težke ječe, ker upajo, da se bo mladič še pobiljšal. Povedal pa mu je predsednik, da, če pride še enkrat nazaj kot tat, bo hudo in bo dobil koj šest mesecev. Fant je bil s kaznijo zadovoljen in je obljubil, da ga ne bodo več videli.

Pazite na otroke! Posestnik Janez Vengnuti v Žabji vasi je bil obtožen, da se je ponesrečila vsled njegove nepazljivosti njegova dva in pol letna hčerka Josipina, ki je padla dne 15. junija v vodo in je utonila. Oče se je zagovarjal, da mu je otrok ušel, medtem ko je pripravljala žena kosilo, samo za trenotek izpred oči. Dekle je teklo h komaj 30 korakov oddaljenemu bregu Sore. Tam pa je bil breg vsled hudega naliva izpodkopan. Udrila se je ruša pod otrokom in deroča voda ga je odnesla. Sodišče je nesrečnega očeta oprostil, ker se je prepričalo, da mož, ki živi sam z ženo, res ni zakrivil smrti hčerke in si kot delavec tudi ne more najeti posebne služkinje. Bil je pač nesrečen slučaj in je oče že z izgubo otroka dovolj kaznovan.

Kaznovan nasilnež. Delavec Jože Slamnik iz Tržiča, ki je znan kot sirov in nevaren človek, je spremil neko družbo zvečer domov. Ker so bila vrata že zaklenjena, so poklicali gospodarja Janeza Sitarja, ki je sicer nejevoljen vendar vstal in jim odprl vrata. Pri tem

pa sta se sprla s Slamnikom, ki je izzival in je končno napadel Sitarja z britvijo. Sitar se je zavaroval z dvignjeno roko, toda Slamnik ga je vsek v roko in mu je težko ranil desno podleht. Sitar ima vsled globoke vreznine dva prsta na roki trajno pobabljen in sta mu popolnoma otrpnila. Slamnik se je zagovarjal s silobranom, trdeč, da ga je napadel Sitar z nožem, pri čemer se je sam urezal v britev. To pa se je izkazalo kot neresnično in Slamnik je bil obsojen na pet mesecev težke ječe ter bo moral plačati stroške in 75 Din takse. Sitarju pa za bolečine 5000, za izgubo zaslužka pa 200 Din, tako, da si bo fant dobro zapomnil svojo surovost.

Po svetu.

— **Tatvina, ki ima politično ozadje.** Nedavno so vdrli neznani zlikovci v stanovanje predsednika angleške komunistične stranke. Pri tem so bili ukradeni razni dokumenti, med drugim tudi pisma Mac Donalda predsedniku komunistične stranke. Ta tatvina je izzvala v Londonu silno zanimanje.

— **Novi češki poslanik v Varšavi.** Izredni poslanik in polnomočni minister ČSR dr. Fliedder je dospel nedavno v svrhu stalnega bivanja v Varšavo. Fliedder bo v kratkem izročil prezidentu Wojciechowskemu svoje akreditivne.

— **Mednarodni kongres srednjih slojev v Bernu.** 2. septembra se bo vršil v Bernu pod predsedstvom švicarskega ministra za narodno gospodarstvo Schulthessa I. mednarodni kongres unije srednjih slojev.

— **Predsednik republike Mehika, Calles,** se je mudil nekaj časa v Berlinu, od koder se je podal na posestvo svojega v Nemčiji bivajočega brata, pri katerem namerava prebiti petdodenski dopust.

— **Proces proti Garamyju in tovarišem.** Iz Budimpešte nam poročajo: Budimpeštansko višje sodišče je določilo, da se vrši glavna razprava proti udeležencem oktoberške in proletarske revolucije od 11. do 27. novembra. Obtožnica je naperjena proti 27 osebam. Med drugimi so obtoženi: Garamy, Lovassy, Kunffy, baron Hatvany, Michael Karoly, Göndör, Paul Szende, Ivan Hock in Jakob Weltner.

— **Čudežni pojavi v Rusiji.** »Gudok« št. 173 popisuje predstavo v klubu železničarjev v Moskvi. Pri vstopu je velik plakat: »Bog-oc, bog-sin in CO. delniška družba«. Zraven vartsvena znamka: križ in steklenica vina. Komunističen mladenič v masnem plašču se pobožno križa in vabi občinstvo. Na puščici in poleg je napis: »Zdravite za mračen razum!« V klubu se nahaja »Verski muzej« v komunističnem duhu. — Boljševiki nadaljujejo svoje bogoskrunske predstave. Ljudstvo pa odgovarja s tem, da hrepenijo po čudežih. Same se prenavljajo stare ikone, z razpel teče v kapljah Jezusova kri. »Pravda« št. 178 prinaša brzojavko iz Pitave o izbi, ki plaka s sveto vodo. Na tisoče kmetov je zapustilo poljsko delo in se je podalo zahvaliti Bogu za ta dokaz Njegove milosti. — Kmetica je pravila časnikarju, da je sama videla, kako je otekel bogoskrunskemu komunistu jezik, ko je »pridigal« na tržen dan. »Tako velik je postal jezik, da ga ni mogel potegniti nazaj v usta.« — V »Pravdi« št. 181 je dopis iz lakotnega središča v kamišanskem okraju, kjer je uničila suša vso letino do zadnjega klasa. Časnikar je vprašal kmete, kaj bodo. Odgovorili so, »da je že bilo znamenje. Deček je zagledal na polju svetlega starca s križem, ki je gledal v nebo. Starec je rekel, da se ponovi lakota več let, če ne bo branilo ljudstvo vere.« Kmet je prosil: »Usmiljenje! Še ena lakota, pa smo vsi mrtvi.« — »Da,« je odgovoril starec, »narod, ki pusti zasmehovati Boga, je zapisan pogibelji.« — Ljudstvo išče rešitve in se vedno bolj zaveda, da je čas za duševno prerodenje.

— **Poroka v sovjetski Rusiji.** »Eženedelnik sovjetske justice« št. 26—1924 prinaša zakon, po katerem so veljavni za sovjetske oblasti edino civilni, uradno registrirani zakoni. Osebe, ki so se poročile v pravoslavni, katoliški ali drugi cerkvi se ne smatrajo kot zakonske in njihovi otroci nimajo pravic do dedščine. Ta zakon velja tudi za ves čas nazaj po 20. oktobru 1917, to je letu boljševiškega preobrata. Poseben dodatek k zakonu dela izjeme za one okraje v Sibiriji, na Ukrajini in drugod, ker se niso mogle skleniti civilne poroke pred sovjetskimi oblastmi vsled državljanske vojske in sličnih vzrokov.

— **9500 zakonskih ločitev v sedmih mesecih.** Vprašanje ločitve zakona zavzema na Mažarskem vedno resnejše oblike. Še nikdar ni bilo vloženih toliko prošenj za ločitev zakona, kakor v zadnjih mesecih. Na budimpeštanskih sodiščih so sestavili statistiko, iz katere je razvidno, da je bilo od 1. januarja do 15. avgusta vloženih nič manj kot 9500 prošenj. V pravnih in sodnih krogih računajo s porastom te številke. Največ ločitev se utemeljuje z medsebojno — antipatijo. Sodišča odločijo dnevno v 10 do 15 slučajih. Pravo ozadje večine vseh ločitev tvori finančni polom.

— **Angleški škof v Jeruzalemu.** Papež Pij XI. je dovolil jeruzalemskemu nadškofu pomočnika v osebi angleškega msgr. Kona. To imenovanje naj bi zboljšalo odnose med Vatikanom in Anglijo, v kolikor gre za palestinsko vprašanje.

— **Nova valuta v Palestini.** Koncem tega leta bodo izročili prometu »denarje«. Ta enota bo vredna 2 angleška šilinga.

— **Chicago v Palestini.** Kakor poročajo iz Washingtona, namerava tamkajšnji ustanovni fond za Palestino zgraditi v sveti deželi novo mesto ter ga imenovati Chicago. Novo mesto bo določeno za one žide, ki jim izseljeniški zakon onemogoča prestop na ozemlje Zedinjenih držav.

— **Stanje Anatola Francea.** Kakor poročajo »Petit Parisien« se je zdravstveno stanje pisatelja zelo poslabšalo.

— **Viljem de Greef umrl.** V Bruslju je umrl belgijski sociolog Viljem de Greef v 82 letu starosti. Za njega so ustanovili leta 1889. prvo stolec za sociologijo na bruseljski univerzi.

— **Profesor Theodor Zell umrl.** Sredi nemornega delovanja je te dni nenadoma umrl naravoslovec prof. Theodor Zell. Njegova knji-

ga »Polyphem, ein Gorilla« je ostala neopazena. Ko je pa leta 1904 izšlo delo »Ist das Tier unvernünftig?«, so se izgladila stremečemu naravoslovcu vsa pota do vrste najuglednejših učenjakov. Psihologija živali in njen študij: to je bila njegova strast. Prof. Zell je učeal 67. leto starosti.

— **Samomor 105 letne žene.** V Romagnu se je vrgla neka 105 let stara žena pod ekspresni vlak. V pismu, ki ga je zapustila, piše, da je pričakovala smrt že celih 25 let. Pač redke slučaj!

— **Senzacionalen samomor.** Na Dunaju se je 28. t. m. ustrelil bivši ravnatelj »Literaria« d. d., književnik Robert Müller. Müller je pred kratkim časom ustanovil lastno založbo. Vzroki so neznani.

— **Velik požar v Belgiji.** »Petit Journal« poroča iz Bruslja: V Anderlechtu je zgorelo veliko skladišče lesa. Škoda znaša štiri milijone belgijskih frankov.

Zanimivosti.

SLADKORNI VLAK.

Na otoku Manu Levu, največjem v otočju Fidži, vozi majhna železnica, cenejša in bolj sladka kakor katerakoli na svetu. Vsakomur jo priporočamo. »V treh dneh,« — tako piše nek sloveči potovalec — »sem prepotoval samotno rajsko notranjščino otoka; prišel sem v sladkorni okraj na severni obali in sem se s sladkornim vlakom ravno še o pravem času pripeljal do odhoda parnika. Kakšen je ta vlak? Ob štirih popoldne je počivalo vse delo, ljudje so hiteli na cesto: Hinduji, ki zemljo obdelujejo, Fidžijci, ki je njih last, in Angleži, ki jo vladajo. Vlak je bil tudi na cesti, ves preobložen s sladkornim trstom. V edinem predelku železniškega voza so sedeli Angleži, rjavo občinstvo se je pa obesilo ali postavilo zunaj kamor se je kdo mogel. Ko se je vlak že pomikal, sem skočil brž na ploščino zunaj ob vagonu; zraven stražnika domačina sem stal, ki je spremljal zvezanega Hinduja. Visoko gori na trstu prednjega voza je sedela skupina Fidžijank, v svežih katunastih oblekah, veselo so čebljale in so smejale. Večkrat je kdo skočil na vlak ali pa z njega in je zginil v pisani množici. Bilo je kakor v predpustu. Najlepše so bile žene Hindujev, fino oblikovane, zibajoče se postave, plemenite glave, členki na rokah in nogah polni zvenekatajocih novcev; bile so med Fidžijankami kakor princesinje in vendar so pripadale najnižji indijski kasti. Polagoma je cesta zginila in nič več nismo videli pestrega življenja na njej. Ko so Fidžijankam vsi predmeti smejanja in nagajanja pošli, so začele vleči cukrov trst izpod sebe, so ga zavile in so jedle sladki stržen. Gledal sem jih, in ko so me opazile, so mi nametale vse polno trsta. Tudi jaz sem ga zavil in sem jedel stržen, dal sem stražniku in jedel je tudi on. Vožnja je trajala poldrugo uro, pojedli smo trst za trst, ovoj in prežvečeni mozeg smo metali ven v ravnilo. Prav tako je v Egiptu in drugod, samo da prežvečene snovi ne mečejo ven, temveč kar na tla in sedeži včasih kar izginejo, toliko se nabere. Samo kaznjeneec ni nič dobil. Zagledal sem parnik in sem dal znamenje, naj se vlak ustavi, postaje ni bilo tam nobene. Vzel sem novc iz žepa in sem vprašal, kje naj plačam. Vsi so se smejali, celo vkleknjeni Hindu. Kaj takega se še ni zgodilo, da bi hotel kdo plačati. Na parniku sem zvedel, da morajo tovarne sladkorja za odstopljeni svet popotnike brezplačno prevažati. Srečno otočje! In sladkor je tudi zastoj.

PREDPOTOPNE VELIKANSKE ŽIVALI.

V Balučišanu je našel angleški raziskovalec Cooper kosti velikanskega sesavca, ki ga je imenoval po najdišču Balučišteri. Vsled političnih razmer ni mogel dalje kopati, zvedel pa je, da je ruski geolog Borisijak v letih 1915 do 1917 v severoameriški provinci Turgaj našel ostanke iste živali. Ko je prišla ekspedicija ameriškega muzeja v Mongolijo, je dobila prav take kosti, in v Altajskem gorovju celo lobanjo te živali. Lobanjo so sedaj v New Yorku zopet sestavili. Žival je živel v miocenu, geološko precej novi dobi, za nas seveda stari; sorodna je nosorogu. V plečih je bila visoka štiri metre; to se pravi: največji sedanji nosorog bi šel lahko pod njo skoz, pa se ne bi dotaknil.

PRAVLJICA O NEKDANJIH VELIKANIH.

Okostje ajdovske dekline v Crngrobu je eden neštutih dokazov, da so si ljudje prebivalce prejšnjih časov res predstavljali kot velikane. Pa ne samo laiki, tudi znanstveniki. Najbolj jih je zapeljalo na napačno pot dejstvo, da so okostja starih živali tako velika, in so mislili, da so morali biti ljudje tem živalim primerno veliki. Prvim prebivalcem

naše zemlje so prisodili velikost 40 metrov in so rekli, da so postajali ljudje zmeraj manjši dokler niso za časa Kristusovega rojstva prišli na današnjo velikost, oziroma majhno mero. Sedaj pa vemo, da so bili ljudje zmeraj enaki, pravzaprav, da so bili včasih še manjši kakor so sedaj. Če položiš danes egiptskega kmeta — felaha v Tutankhamov grob, mu bo v pretežni večini slučajev premajhen.

PRAVICA DO LIŠPA.

Druga punska vojska (218—201) je bila za Rimljane zelo nevarna, sam veliki Hanibal je bil takrat v Italiji. Ko se je Rimljanom najbolj slabo godilo, je ljudski tribun Oppius nasvetoval, naj ženske nosijo le prav malo lišpa, naj se ne oblačijo v pisana oblačila in naj imajo svoje vozove same za verske obrede v Rimu in okolici. Predlog je bil sprejet. Pozneje pa, ko se je Rimljanom spet dobro godilo, je nekdo nasvetoval, naj se ta sedaj nepotrebni zakon odpravi. Ljudska tribuna Marcus in Junius Brutus sta dosegla, da se zakon ni odpravil. Tedaj so pa nastopile ženske same, čutile so se prikrajšane v svojih pravicah. Nihče jih ni mogel obdržati doma, zasedle so vse ceste, ki so vodile na Forum, na trg posvetovanja, in rotile so vsakega moškega, ki je šel tja, naj jim pomaga spet do pravice, ki jim gre. Državno in zasebno premoženje je že toliko naraslo, da si privoščijo lahko večji lišp in nakit. Slavni Brutus starejši je na Forumu govoril za zakon; rekel je, da si bodo bogatkinje nabavile takoj najdražje predmete, revnejše pa ne bodo hotele zaostati za njimi, se bodo zadolžile ali pa si bodo poiskale moške, ki jim bodo lišp plačevali. Drugi govorniki so Brutu odgovarjali. Ženske so pa medtem zasedle Brutovo hišo in niso hotele ven, dokler Brutus ni odnehal. Tako so si izvojevale svoje pravice. Kako so jih uporabljale, o tem nam zgodovina zelo glasno govori.

NAJNOVEJŠI POKLIC.

V hamburškem pristanišču je čakal parnik, pripravljen za odhod v Ameriko. Eleganten mlad gospod se je na krovu poslavljajal od lepe mlade dame, ki je potovala v Ameriko. Mladi mož je bil iz ugledne hamburške trgovske rodovine. Večkrat sta se obljela, nato je odhitel z ladje in videti je bilo, da se mu zelo mudi. Na obrežju je videl moškega, ki je brez dela stal tam; vprašal ga je, če bi rad zaslužil tri zlate marke (okoli 240 K) v kratkem času in brez posebnega truda. »Gotovo,« je delavec brž rekel. »Ali vidite tamle na ladji mlado damo?« »Da, vidim jo.« »Vidite, to je moja žena, ki potuje v New York. Razume se, da bo pričakovala od mene, da bom stal tukaj in mahal z robcem, dokler se parnik ne bo več videl. Ali ni res?« Delavec se je zasmeljal in je rekel: »O razumem.« »Jaz pa nimam časa,« je dejal trgovec, »sem zelo zaposlen. Moja žena je malo kratkovidna in je zato vseeno, kdo bo z robcem mahal, jaz ali vi. Robec lahko potem obdržite. Velik je in bel, pa rdeč rob ima; moja žena ga je sama kupila in ga bo zato tudi poznala, kljub kratkovidnosti.« »Ja, če pa pogleda skoz daljnogled?« je vprašal delavec. »Potem pa obraz zakrijte in se delajte, kakor bi jokali.« »Dobro; a za jokanje mi bote dali še eno marko.« »Tudi prav. Čas je zlato. Natančno pazite. Lahko ji pošiljate tudi poljubček z roko. Računajva za poljub deset fenigov, pošljite jih deset, je spet ena marka. Skupaj torej pet mark in še robec zraven. Tukaj imate! Z Bogom in dobro opravite.« Trgovec je brž odhitel. Delavec je naredil, kakor sta se dogovorila, in se mu je to tako dopadlo, da služi sedaj kot uradni »poslovljni pozdravljavec. In se mu prav dobro godi.

Že 38 let je

SARGOV

KALODONT

ZOBNA KREMA

nenadkriljivo dobra

Gospodarstvo.

Janko Jovan:

Blagovno poslovanje Ljubljanske borze.

Da širši naši gospodarski krogi niso vajeni modernega trgovanja, ki se razvija na borzah, je povsem naravno in razumljivo. Bili smo pač zlasti v predmetih, ki so v prvi vrsti predmet borznih kupcij, navezani po največ na tuje velike firme, a slučaj, da so naše domače trgovske hiše posečale borze, so bili precej redki. Zato se tudi ni čuditi, da ni že avtonomna narodna vlada vzpostavila sama te institucije, ki je bila večini gospodarskih krogov nepoznani teren.

Po več kot dveletni borbi so se otvorila vrata Ljubljanske borze, a največkrat prazna borzna poslovalnica pravi, da se slovenski trgovski svet za borzno trgovanje kaj malo zanima, in vendar je borza edino tržišče, kjer more priti trgovska konkurenca do pravega izraza. Če pomislimo veliko porabo živil, zlasti žita in mlinskih izdelkov, v katerih je Slovenija visoko pasivna, ter o velikih količinah lesa, čegar letna produkcija presega 30.000 vagonov, bi se vendar moglo in smelo misliti, da se bode vsaj v teh panogah trgovine razvilo živahno borzno kupčevanje. Slovenci so konservativni in je morda to vzrok, da se z novo institucijo ne sprizajajo takoj. Vsestransko pa se nestrno pričakuje pričetka poslovanja valutne in devizne trgovine, ki bo brez dvoma, kakor hitro se otvori, pričela z živahnim poslovanjem.

Ker je način borznega poslovanja splošno malo znan, je vsekako na mestu, da se isto obrazloži. Posredovanje med ponudbami in povpraševanjem izvršujejo borzni agentje ali senzali. Njihovo poslovanje je uradno in kontrolirano, vsled česar mora biti nepristransko in objektivno. Njih delovanje je borzno in izvenborzno sklepanje kupcij. Na borzi sprejema senzal od prisotnih ponudbe blaga in povpraševanja po blagu. Vsako ponudbo notira v svoj seznam. Če ima od svojih komitentov ponudbo in povpraševanje tako, da se krijeta v cenah, tedaj izpostavi senzal borzno sklepno pismo in kupcija je sklenjena. S tem je delo senzalo končano, razvoj kupcije imata izvesti pogodnika sama. Tudi če dva člana borze v borzni poslovnici skleneta kupcijo, izpostavi za nju borzni senzal sklepno pismo. Vendar pa delovanje senzala ni navezano samo na borzno poslovnico, temveč senzal posreduje kupcije tudi izven borze. Zato obiskuje trgovine, povprašuje, kaj posamezna firma ponuja, česa potrebuje in po primerjanju ponudb in povpraševanj posreduje sklepe. Ustmeno pozvedovanje opravlja senzal navadno le na kraju borze same, kakor so n. pr. ljubljanski trgovci že privajeni; a on sprejema tudi naloge od zunaj bodisi pismeno, telefonično ali brojavno. Tudi pri takih naročilih se slično postopa; ako ima od enega reflektanta ponujeno blago v gotovi ceni, a od drugega za enako blago povpraševanje po isti ceni, tedaj napravi sklepno pismo in zbliža ponudnika in povpraševalca, ki bi sicer sama ne mogla zaznati za eden drugega.

Res je, da se je doslej napravilo primeroma malo resničnih borznih sklepov, a slovenska konservativnost bo imela pač to dobro stran, da bode to, kar se je napravilo in kar se bo še napravilo, tudi držalo.

Četudi pa je borza jedva pričela delovati in je trgovski svet razven nekaj malo firm doslej ni posečal, vendar se je opazilo zanimanje za borzo vsaj v toliko, da so pričeli posamezni trgovci kritizirati notiranje cen na Ljubljanski borzi. Tudi notiranje cen potrebuje pojasnila in razumevanja. Vsako notiranje je dvojno. Denar in blago, t. j. denar pomeni, po kateri ceni se dotični predmet lahko proda, ker so povpraševalci prijavljeni, blago pa znači ceno, ki jo dotični dan trgovci zahtevajo. Posebej pa je še na tečajnici razvidno, po kateri ceni se je posamezno blago faktično prodalo. Notiranje tedaj ni samostan delo borznega senzala ali borze same, temveč notiranje je le izraz, kaj zahtevajo oziroma ponujajo trgovci. Komur notiranje cen na borzi ne ugađa, nima smisla, da se nad njimi spodtika, ker iste popravljajo takoj lahko sam, ako se potruži na borzo, ali pa če tega ne mara, sporoči vsaj senzalu svoje ponudbe oziroma zahteve, ki bodo istotako prišle do veljave. Vse poslovanje in prijavljanje stoji pod kontrolo borznega tajnika in državnega komisarja.

Delovanje Ljubljanske borze se vrši vseskozi korektno in moramo smelo upati, da ta korektnost ne bode prestala. Prav to pa je faktor, ki je glede zaupanja v borzo največjega pomena. Prav iz tega razloga, ki smo imeli pre pogosto razlog dvomiti v solidno poslovanje drugih jugoslovanskih borz, smo težko pričakovali ustanovitve Ljubljanske borze. Kako se je

n. pr. delala tendenca na neki znani borzi, naj navedem samo en slučaj. Cena pšenice je šla gori, a spekulanti, ki so prodajali preje allâ baisse, so hoteli s silo zadrževati pojavljajočo se trdno tendenco. V podkrepitev tega je nabil senzal na borzni tabli oglaš, da ponuja 300 vagonov pšenice in to precej pod dnevno ceno. Poznavajoč situacijo se je oglašila takoj neka znana velika trdka in priglasila, da kupi celo količino. Senzal se je nato izvil, da mu kupujoča firma ni dovolj močna za tako količino blaga in umaknil ponudbo. Senzal je bil sicer prijavljen radi uvedbe disciplinarnega postopanja; kako bo disciplinarna preiskava končala, se bo šele videlo, danes dotični senzal še nemoteno opravlja svoje posle. Sličnih slučajev se pri nas ni bati, kajti že iz sedanjega, četudi še skromnega poslovanja Ljubljanske borze smo mogli že dobiti vtis, da je delo realno. Vsled tega se javnost ne boga z fiktivnimi sklepi, temveč se objavljajo oni, ki so se faktično izvršili, ker daje dovolj garancije, da je poslovanje borze izraz trgovanja z borznimi predmeti v Sloveniji.

Vsekako je s sedanjim poslovanjem dosežen šele en del namere, zakaj se je borza ustanovila. Namen ustanoviteljev je bil doseči koncesijo za celotno borzo, tedaj tudi pravico trgovati z valutami in devizami. Upanje je, da bode vlada uvažajoč eminentno gospodarsko važnost celotne borze za Slovenijo, v dolednem času tako koncesijo odobrila. Ako pa bode pričela borza delovati tudi s trgovino z devizami in valutami, potem bo ne le obtožbe borze zasnovane, temveč se bode po deviznem oddelku blagoven oddelk poživljal.

Dr. Jože Zontar:

III. čebelarški kongres v Beogradu.

Kongres, ki se je vršil 23.—25. t. m. v Beogradu, je pokazal, da je čebelarstvo pri nas važna gospodarska panoga, ki zasluži vsestransko upoštevanje merodajnih činiteljev.

Naloga kongresa, na katerem so bile zastopane vse čebelarške organizacije v državi, je bila predvsem podati točno sliko stanja čebelarstva. G. Jovan P. Jovanović, načelnik ministrstva prosvete in urednik srbskega čebelarškega lista, je skrbno zbral zadnje statistične podatke, ki kažejo, da ta lepa panoga stalno napreduje. V Sloveniji in Vojvodini je premakljivi panj izpodrinil nepremakljivega. Drugod je potrebna sistematična propaganda, ki more število panjev (doslej 3 na 1 km²) podesetoriti.

Prilike za uspešno čebelarstvo so podane v naši državi v taki meri kakor v Ameriki (n. pr. poročilo g. Dušana Ritopeškega iz Delibata v Banatu ter o »kralju medu« v Srebru). O tem se je prepričala slovenska delegacija pri gostoljubnem protu Milanu Arsiću v Mladencu.

Z rastočim številom panjev narašča produkcija medu in voska. Poraba medu po vojni sicer raste, toda konzument še ne loči dosti prirodnega med od umetnega. Vsled krepke reklame po načinu sindikata francoskih čebelarjev bo prenehal uvoz ameriškega medu, ki po kakovosti ne zasluži tega imena. Čebelarški kongres zahteva kontrole in analize uvoženega medu. Treba pa tudi navajati producenta, da polaga na pripravljanje in opremo medu večjo pažnjo. Presežek domače produkcije treba plasirati v inozemstvu zlasti s pomočjo jake čebelarške zadruge.

V vosku še ne krijemo lastne potrebe. Zato je »savez« jugoslovanskih čebelarških društev po svojem neumornem predsedniku narodnem poslancu Svetozarju Gjorgjeviću ukrenil, da se izvoz voska prepreči, uvaž pa le pristen vosek.

Krasnega programa za širjenje in napredek čebelarstva, katerega je izdelal že prvi kongres v Ljubljani l. 1922., dosedaj ni bilo možno udeleževati, ker na merodajnih mestih ni bilo zanimanja za stvar. Čebelarški kongres je prepričan, da je sedaj vlada na krmilu, ki hoče in za more velik del programa oživotvoriti.

Za napredno čebelarstvo je potreben najboljši sistem čebelarstva in najprikladnejši panj. Navdušeno sprejet je prvak slovenskih čebelarjev g. tovarnar Anton Znidaršič iz Ilirske Bistrice pokazal, da je za izbiro primerne mere, ki bo skupna jugoslovanska, potreben študij življenja čebele. Gosp. Okorn, čebelarški strokovnjak iz Ljubljane, je trdno prepričan, da bo zmagala enotna mera, ki bo dala podlago veliki čebelarški industriji, kakor jo rabi naša država (n. pr. v Ameriki Root, Dadant). Kongres se je odločil za po g. Znidaršiču predlagano »racionalno« mero ter enake okvire v medišču. In plodišču, ni pa mogel usvojiti predloga g. Antoniolija iz Dubrovnika, ki je želel iti naprečno pot, da kongres priporoči po njem izdelan panj.

Čebelarstvo ni lahka stvar. Za to je treba strokovne izobrazbe, ki jo nudi čebelarška šola. Prva čebelarška šola na kontinentu je imela predavanja v slovenskem je-

ziku (Janša); danes so čebelarške šole povsod. Ministrstvo za kmetijstvo je obljubilo, da prihodnje leto otvori čebelarško šolo v enem izmed vseučiliških mest naše države. Ta šola bo vzgajala strokovne učitelje, nadzornike ter nudila praktični pouk čebelarstva, kakor ga nudijo v Sloveniji tečajji. Čebelarška šola bo tudi znanstveni zavod za proučevanje življenja čebele, njenih bolezni, za statistiko itd. Njen vodja bo profesor čebelarstva na univerzi.

Skupno s poukom čebelarstva v drugih strokovnih šolah (n. pr. železniških, gozdarskih, poštotelegrafskih itd.) bo doseglo čebelarstvo ono stopnjo, ki jo zasluži.

Čebelarstvo rabi pravno zaščito. Zato bo po izjavi g. ministra dr. Kulovca še letošnje jesen predložen narodni skupščini čebelarški zakon, katerega so izdelale organizacije.

Naša čebela je znana celemu svetu po svojih odličnih lastnostih. Pozna jo pod imenom »kranjska čebela (Carniolan Bee)«. Izvoz čebel smatra kongres za važno skupno zadevo in zahteva, da ministrstva odstranijo zapreke, ki se stavijo izvozu na pot. Potrebno je, da odpade pregled čebel po obmejnem živinozdravniku, ker to ni utemeljeno v nobeni naredbi. Pregled je zgolj formalen, ker živinozdravnik ne pozna čebelnih bolezni in ne more odpreti za pošiljatev opremljenega panja. Pošiljanje čebel po pošti in železnici bodi hitro, ravnanje z njimi skrbno. Četudi ni izvozne carine za čebele, se mora doslej kljub temu vršiti formalno carinsko postopanje in s posredovanjem carinskih posrednikov. Vsled tega leže panji 3—5 dni na obmejni postaji ter dospo šestkrat mrtvi na namembno postajo. Zato naj odpade formalno carinsko posredovanje, postopek sam pa pospeši. Končno naj se poskrbi za direktno mednarodno pošto zveze. Doslej vsled pomikanja zvez niti ena pošiljka rojev na Angleško ni došla živa.

Da najdejo vse utemeljene želje saveza primeren odmev, na ustanovi g. minister poljoprivrede poseben odsek za čebelarstvo v ministrstvu.

Čebelarški kongres je uvidel potrebo poglobiti stike z inozemstvom. Prihodnje leto bo savez zastopan na mednarodnem čebelarškem kongresu na Dunaju v velikem razstavu medu; čebelarji-izvozniki bodo postavili lasten oddelk. Najkasneje bomo sodelovali z brati Čehi in Slovaki, ki so poslali zastopnika II. podpredsednika svojega saveza g. dr. Gašparika iz Bratislave. Kongres je sprejel predlog za prireditev vseslovanskega čebelarškega kongresa v doglednem času.

Slovenska delegacija je bila povsod nad vse prijazno sprejeta. Sporočila je na merodajnih mestih želje slovenskih čebelarjev, ki niso tako srečni, da bi imeli ugodno letino kakor na jugu. Vsled pomanjkanja sponiladanske paše in trajnega deževja so v skrbah za svoje čebele. Zato je delegacija zaprosila za večje število vagonov sladkorja za krmo čebel. Ministrstva so obljubila upoštevati izreden položaj.

Lesni trg.

Za naše lesne industrije in trgovce, kot eksporterje se je velevažno vprašanje razdelitve skladiščnih prostorov na naši luki Sušak (Delta in Brajdica) svoječasnno preveč subjektivno obravnavalo, vsled česar se je na inicijativno sedanjega gospoda ministra saobračaja sklicala v svrhu zaslišanja vseh zainteresovanih anketa v dnevih od 18. do 20. t. m. na lico mesta, ob kateri priliki so se obravnavala vsa lozadvena vprašanja in se je posrečilo predvsem vsled intervencije naših gospodarskih korporacij t. j. Trgovske zbornice in Zveze industrijev doseči, da se je dodelilo slovenskim eksporterjem ca. 20.000 m² prostora za industrijska in trgovska podjetja. Ker je dosedaj določena najemnina 10 do 12 dinarjev za 1 m² letno v primeru z italijanskimi najemniki, ki plačujejo na Reki samo 1 liro za 1 m², se je ob isti priliki zahtevalo znižanje najemnine, ki bi vsaj odgovarjala italijanski. — Upamo, da se bo tej popolnoma upravičeni zahtevi ugodilo, kakor tudi, da se bo naš izvoz usmeril avtomatično na isto. — Bo to na vsak način v prilog državi, kakor tudi posameznika.

V ostalem je trg ostal do malega neizpremenjen in so se cene vzdržale na isti čvrsti tendenci kakor doslej, pričakovati pa je, da se bodo iste vsled zadnjega precejšnjega padca lire event. še dvignile.

V naslednjem podajamo cene zadnjega tedna:

Pro 1 m³ franco vagon Postojna ali Podbrdo:
Jelove deske 12 mm I., II., III. Lit 220 do 230, jelove deske 12 mm I., II. Lit 230 do 250, jelove deske 18 do 60 mm I., II., III. Lit 195 do 205, jelove deske 18 do 60 mm I., II. Lit 205 do 215, jelove deske 18 do 60 mm III. 165 do 175, morali monte Lit 200 do 215, tesani les monte Lit 115 do 125, tesani les sortiran Lit 125 do 135, testoni monte Lit 185 do 195, bukovo oglje vilano za 100 kg Lit 32 do 34, bukova drva cepanice z 10 odst. okroglice za 100 kg Lit 8.50 do 9.—.

Živinski trg.

Cene živine, telet in prašičev dne 29. avgusta 1924 v Ljubljani:

Voli debeli za kg žive teže Din 13.00—14.00
Voli za vprego Din 12.50—13.50

Biki debeli težji Din 14.00—14.50
Biki rejeni lažji Din 12.50—13.00
Krave rejene Din 10.75—12.50
Krave klobasarice Din 7.50—8.50
Teleta živa težja debela Din 20.00—21.00
Teleta živa lažja Din 18.50—19.25
Teleta zaklana Din 23.25—25.00
Prašiči peršutarji živi Din 19.00—20.00
Prašiči debeli živi Din 20.25—21.50
Prašiči zaklani Din 24.50—25.75

V živinski kupčiji ni nastopila skoro nobena posebna sprememba, istotako je z teletjo kupčijo. Nekaj zboljšanja cen je opaziti v kupčiji s prašiči. Posebnih izprememb tudi v bodoče pri pričakovati.

Dunajsko tržno poročilo. Živina: 25. t. m. je bilo na Dunaju skupno 2875 komadov goveje živine. Uvozile so: Rumunija 990 kom., Jugoslavija 739, Ogrska 397, Nemčija 165, Čehoslovaška 111, Danska 27, Avstrija sama pa je postavila na trg 446 kom. Cene (v tisočih aK): voli prima 18 do 21, voli srednji 14 do 17, biki 14 do 17, krave 12 do 15, klobasarice 8 do 11, bušaki 12 do 15. Od našega zadnjega poročila z dne 22. t. m. so cene na Dunaju poskočile za okroglo 2000 aK pri volih in za okroglo 1000 aK pri bušakih. Druga živina je obdržala svojo ceno.

Svinje: 26. t. m. je bila na dunajskem trgu 7144 mesnatih svinj. Uvozile so: Poljska 5197, Rumunska 1524, Jugoslavija 344, Ogrska 79. Cene (v tisočih aK): prima debele svinje 26 do 27, srednje debele 24 do 26, stare debele 23 do 24, težke svinje 25 do 26.50, lahke svinje 23 do 25, angleške mesnate svinje 24 do 28.50. Od našega zadnjega poročila z dne 9. t. m. so se cene prašičev posebno prvovrstnih pršutnikov znatno zvišale. Razlika znaša okroglo 3000 aK ali 3.50 Din pri kg žive teže. Tendence je živahna, povpraševanje po pršutnikih precej veliko.

Italijansko tržno poročilo. Na milanskem trgu so bile 25. t. m. za živino sledeče cene: voli Ia 6.10 do 6.60, IIa 5 do 6, IIIa 3.60 do 4.90, meso Ia 11.50 do 12.45, IIa 9.80 do 11.75, krave Ia 5.80 do 6.60, IIa 4.50 do 5.70, IIIa 3.30 do 4.40, meso Ia 11.35 do 12.95, IIa 9.40 do 11.85, biki Ia 5.90 do 6.60, IIa 4.70 do 5.80, meso Ia 10.35 do 11.65, IIa 8.85 do 10.95. — Cene so se zvišale za okroglo 20 Lit pri 100 kilogr. in pri vsem blagu. Zvišanje pa je pripisovati samo dejstvu, da je izostala večja pošiljka zmrznjenega južno-amerikanskega mesa, katerega Italija precej konzumira.

Amerikanska mast, ki je v zadnjih par dneh v ceni za malenkost popustila, se je dne 29. t. m. zopet dvignila in vnovič dosegla sledeče notacije: veliki sodi 39 dolarjev, mali sodi 39.25 dolarjev, zaboji 39.40 dolarjev, kartoni 39.70 dolarjev. Napoveduje se nadaljnji porast cen.

Ostala tržišča.

Žitni trg. Danes novosadska borza vsled praznika ni poslovala.

Cene žita v preteklem tednu so začele vsled slabše tendence v Ameriki popuščati tudi na naših borzah, kateremu pa je pripomoglo tudi še ogromno pomanjkanje razpoložljive gotovine. Pšenica je notirala najnižje Din 360, vendar pa je pričakovati, da se ta cena ne bo več znižala z ozirom na ponovno zvišanje cen zadnjih dni na newyorški borzi. Koruza je stala nadalje zelo trdna v ceni ter se zamore isto iz druge roke še vedno ceneje kupiti, kot so nabavni viri. Cene moke so pa zelo različne, tako da se iste menjajo med boljšimi in slabšimi vrstami mlinov za ca. Din 0.50 pri kg.

Sladkorni trg. — Vsled večjih dovozov sladkorja iz Jave, je cena istemu še vedno v popuščanju, čemur pripomore tudi malenkostno povpraševanje zadnjih dni, ker se tako trgovci kakor tudi konzumenti krijejo le za najnujnejšo potrebo. Java sladkor notira v Trstu Lstg. 24-25, italijanske kocke ca. 298 Lit. Domači sladkor pride po zadnjih poročilih okoli 15. sept. na trg.

Jajca. Na inozemskih tržiščih, kamor izvažamo jajca, je povpraševanje narastlo in kupčije sta sklepale po višjih cenah zlasti Švica in Nemčija. Zato so tudi cene pri nas doma narastle do 1.70 Din po komadu toda le za prvovrstno osvetljeno blago. Vplivalo bo na cene tudi mrzlejšje vreme, kateremu je pripisovati manjšo produkcijo.

Vinski trg. Kakor smo že včeraj poročali so cene na naših tržiščih postale čvrste zaradi slabih izgledov letošnje trgatve. Zlasti so te slabe vesti uplivalo na veletrgovce z vinom, da so se začele kupovati večje partije vina iz danskega leta. Letošnji pridelek tudi kvalitativno ne bo dober. V preteklem tednu so notirale na novosadski borzi sledeče cene:

Sremsko belo vino, kmetsk, 8 do 9 odst. 400 do 450 dinarjev franco postaja; belo 10 do 11 odst. 450 do 550 dinarjev; sortirano 11 do 13 odst. 550 do 7000 dinarjev; rudeče 11 do 13 odst. 600 do 800 dinarjev; karlovaško

=====

Pridobivajte novih naročnikov!

=====

belo 8 do 10 odst. 450 do 500 dinarjev; belo 10 do 11 odst. 500 do 550 dinarjev; sortirano, riling 11 do 13 odst. 600 do 800 dinarjev; bačko belo 8 do 10 odst. 350 do 400 dinarjev; banatsko belo 8 do 10 odst. 300 do 400 dinarjev; franko postaja; vršarčsko belo 8 do 10 odst. 500 do 400 dinarjev; sortirano belo 10 do 12 odst. 400 do 500 dinarjev; črno otelo 10 do 11 odst. 350 do 450 dinarjev frako Vršar.

Umetna gnojila. — Kakor kaže situacija, bodo cene umetnim gnojilom v bodoči sezoni ostale skoraj tako, kot so bile. Tako bi prišla 17 do 18 odst. tomatova žilindra na Din 140 franko Ljubljana, pri odjemu celega vagona. Rudninski superfosfat Din 120. Kostni superfosfat Din 190. Kajnit 12 do 14 odst. Din 30. Kalijeva sol 40 do 42 odst. Din 160 pri odjemu posameznih vreč.

Tekstilno tržišče. Cene na debelo: Šifon II. 14 do 18, prima 20 do 25, Batistifon 25 do 30, angl. šifon 16 do 20, Madapolam 15 do 18, Kotenina 14 do 21, Molinos 14 do 21, cefir II. 17 do 24, češki cefir I. 25 do 35, enobarven 19 do 24, klot II. 27 do 40, prima 45 do 60, Rouge 18 do 20, modri gradel 20 do 23, Koton Cosmanos 16 do 19, Delain 19 do 21, Tiskovina Enderlin 19 do 21, Hlačevina prima 58 do 85, II. 32 do 48, žamet Derbykord 72, Specialkord 64. (Cene v dinarjih).

g Ljubljanska borza. Vrednostni papirji: Vojna odškodnina 119.50, Celjska posojilnica 200, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 220, Merkantilna banka, Kočevje 117.50, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 916, Slavenska banka, Zagreb 105 (bl.), Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 165 (bl.), Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 475 do 500, Združene papirnice, Vevče 123 do 130. — Produkti. Les: Remeljni polovič. 35-70, I. II. III., dobro obrobli, fco meja 698 do 730, deske III., 25, 35, 40, 55 mm, fco meja 545 do 560, trami monte, fco meja 420 do 440, oglje vilano L, prov. Slovenija, fco meja 122, drva suha bukova, I m dolž., fco meja 2 vag. 28 do 29 (zaklj.). — Zito in poljski pridelki: pšenica

domača, fco slov. post. 380; pšenica bačka, par. Ljubljana 430 bl.; pšenica bačka, fco Bačka postaja 365 bl.; koruza bačka la, par. Ljubljana 345 bl.; koruza defekt., po vzor., fco Ljubljana 325 bl.; koruza činkvanti, par. Ljubljana 375 bl.; oves bački stari, par. Ljubljana 395 bl.; oves bački novi, par. Ljubljana 350 bl.; suhe gobe po kakovosti 48 do 54; pšenična moka 0 bačka, gladka, par. Ljubljana 625; krompir, fco nakl. postaja od 10. sept. 3 vag. 81 do 84 (zaklj.); laneno seme po vzorcu, par. Ljubljana 690. — Stročnice, sadje: jabolka prebrana, zimska, alla rinfusa 225. — Seno prešano, sladko, la, par. Ljubljana 70. — Vino: vino belo, dolensko, hrvaško, štajersko, fco nakladalna postaja 610.

g Zagrebška borza. Vrednostni papirji: Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 120 do 122, Hrv. slav. zem. hip. banka, Zagreb 62 do 63, Jugoslovenska banka, Zagreb 114 do 115, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 225 do 240, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 915 do 917, Slavenska banka, Zagreb 105 do 106, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 115, Hrv. slav. dd. za ind. šečera 960 do 970, Slavonija 86 do 89, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 150, Združene papirnice, Vevče 135, Trboveljska prem. družba 480 do 500, 7 odstotno državno investicijsko posojilo 63.50 65, vojna odškodnina 113 do 115.

g Izkaz Narodne banke z dne 22. avgusta 1924. (Vse v milijonih dinarjev, v oklepaju

razlika napram 15. avgustu 1924.) Aktiva: metalna podloga 457.5 (+ 5.5), posojila nar menice in vrednostne papirje 1439.6 (+ 19.6) račun za odkup kronskih novčanic 1208.2, račun začasne zamenjave 389.9, državni dolg 2066.3, državne domene 2138.3, saldo raznih računov 143.9, skupaj 8743.9. Pasiva: glavica in rezervni fond 31.0, bankeve iv obtoku 5701.3 (+ 12.2), račun začasne izmenjave 389.9, državne terjatve 58.5 (+ 40.2), razne obveze 361.7 (- 5.1), državne domene 2138.3, ažijska 63.0, skupaj 8743.9.

g Izvoz svilениh kokonov. Letos preostaja v naši državi za izvoz 300.000 kg svilениh kokonov. Produkcija se je napram preteklem letu povečala v Gjevgljiji za 50 do 60 odst., v strumiškem in dojranskem okrožju pa za 10 do 15 odstotkov. Kvaliteta je zelo dobra.

g Letošnja produkcija bombaža. Kakor poročajo iz Belgrada, je letošnja produkcija bombaža za 20 odst. višja kakor lanska. — Računa se na donos 1120 ton. Kultura bombaža se zelo hitro razširja. Izvažajo se bombaži iz južnih predelov naše države največ na Grško.

g Letošnja hmeljska letina v Jugoslaviji. Iz Novega Sada poročajo, da bo letošnji donos hmelja v Bački veliko boljši kakor lani. Tudi kvaliteta je zadovoljiva. Za Slovenijo ceni žalsko hmeljarsko društvo trgatega na okrog 10.000 stotov (po 50 kg) napram prejšnji ceni 12.000 stotov.

g Vprašanje zasiguranja skladiščnih prostorov na Sušaku. V četrtek dne 4. sept. t. l. popoldne ob 16. se vrši v prostorih trgovske in obrtniške zbornice ponovna anketa glede vprašanja zasiguranja skladiščnih prostorov na Sušaku za interese iz Slovenije. Kdor reflektira na skladiščne prostore naj to javi zbornici pismeno do srede, dne 3. septembra odnosno ustmeno najpozneje pri gori navedeni anketi. Na poznejše prijave se zbornica v nobenem primeru ne bo mogla več ozirati.

g Posoda za zelje. Neka inozemska tvrdka se zanima za nakup več vagonov prazne posode za vkladanje zelja. Interesentom je naslov dotične tvrdke na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Obtok bankovcev v Avstriji. Po izkazu avstrijske Narodne banke je značilen obtok bankovcev dne 23. t. m. 7290 milijard kron, kar pomeni napram prejšnjemu izkazu pomajšanje 326 milijard kron.

g Rusko adružništvo. Centralni izvrševalni odbor sovjetske zveze je razveljavil 24. t. m. dosedanje prepoved zasebnih zadrug. Od sedaj imajo vsi poljedelci in obrtniki v Rusiji pravico ustanavljati nakupovalne, prehranjevalne in slične zadruge. Ta odlok je izzvan po težkih posledicah dosedanjega preganjanja zasebne trgovine. Lakota lahko postane nevarna tudi za Moskvo in druga mesta, če bodo oblasti — kakor do sedaj — preganjale poljedelce, ki prodajajo ali peljejo na železnico žito.

Pravo Schichtovo milo z znamko „JELEN“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako

s Schichtovim milom

samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

Insertirajte v »Slovenec«!

PIANINO

dobro ohranjen, napredaj radi pomanjkanja prostora. Več I. ZUPAN, Bukovica 45, p. Vodice, Gorenjsko.

KLAVIRJE

in HARMONIJNE na obroke: Bösendorfer, Förster, Steinway etc. Vse instrumente za bleh- in strah- godbo, strune in žice vseh vrst na debelo in drobno. ALFONZ BREZNIK, Ljubljana, Mestni trg 3 (pri magistratu). Naj-sposob. tvrdka Jugoslavije.

Prvovrstne premoge po najugodnejših cenah in plačilnih pogojih dobavlja Dom. Cehin trgovina s premogom Ljubljana, Wolfova 1. II.

H I S A
28 stanovanj in vrtom je po zelo ugodni ceni takoj naprodaj. Glince, Burska ul. št. 80, pri Ljubljani.

Mesečno SOBRO

po možnosti s hrano, ISCE mlad in miren trgovski nastavljenec. — Ponudbe na upravo pod »Mala soba«. Gre tudi kot sostanovalec.

Priporočamo tvrdko

Josip Peteline
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najcenejši nakup nogavic, žepnih robcev, brisačk, klotov, belega in ružavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potrebščin za šivilje, krojače, Seilingen in za obrezovanje trti.

NA VELIKO IN MALO.

Kanalizirajte edino s ce-
mentnimi cevmi značke

„Vulkan“

ki je strojni izdelatek, presega vse dosežene ročne delo, gladka notranost, natančne stibe, je lažji, kar je važno pri želenihkih transportih in pri polaganju. Velika zaloga cegl. strešnikov, plošč za tlak. Izvršujem terazo in vsa stavbena dela.

Jos. Cihlař, Ljubljana
Dunajska cesta 57. Telefon 735

PRODA se poceni lepa SOBNA LONČENA PEČ zamenja se tudi za PISALNO MIZO. — Poizve se v trgov. IV. KROSELJ, Martinova cesta 15. 5093

Ženitna nonudba

Mladenko 20—25 let, ki se razume na vse gospodinske posle, je nekoliko izobražena in lahko prinese dobro spridevalo od domačega g. župnika — ali enako vdovo brez otrok, ki je zastopno živila s svojim možem v zakonu in ima od 15.000 Din naprej premoženja, želi takoj poročiti obrtnik 24 let, s 50.000 Din premoženja. Zastopnost zasigurana. Denar se porabi za razširjenje obrti. Tajnost zanjamčena. — Naslov v upravi lista pod številko 5122

IZGUBILA SE JE

v št. Vidu nad Ljubljano lovska pisca, fermar, kratkodlaka, katere sliži na ime »Palma«. — Najditej naj jo odda proti nagradi v uradu velesejja, Ljubljana.

GOSTILNICA

KUHARICA
prvovrstna, se išče za takoj. Plača po dogovoru. Pavel in Minka Jeme, Breg 18, gostilna »pri Vitezu«.

KUHARICO

dobro, z večletnimi sprečevali, sprejemem. Pridnost, snažnost in poštenost predpogoj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5154.

Mehkih drv

t. j. odpadkov od jelovega lesa, suhih, sesekanih na meter, ca 2 vagona, naprodaj. Električna žaga GABRIEL OBLAK, Logatec. 5131

IZURJENEGA

STRUGARJA
(Holzdrechsler), neoženjenega jugosl. državljan, ki je izvežban v vseh delih in je delal po večjih delavnicah ter zna tudi polirati, iščemo za takojšnji nastop. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trajna služba« št. 5143.

PRODA SE MOŠKI ŠIVALNI STROJ

skoraj nov, za primerno ceno. Pismene ponudbe, ozir. ogled na licu mesta pri A. KEPA (trgovina Rant), Dev. Mar. Polje pri Ljubljani.

Za blagajničarko

se sprejme PRODAJALKA galanterijske stroje. Hrana in stanovanje v hiši. Pismene ponudbe na upravo pod »BLAGAJNICA« 5133.

OBVESTILO.

Obveščam slav. občinstvo, da sem zopet otvoril torbarsko delavnico s prvovrstnimi močmi. Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela. Vljudo se priporoča MIHAEL JAGER, Poljanska cesta 9.

Kralj. dvorni goslar
M. Mušič
Ljubljana
Selenburgova ul. 6
Specialist v godalnih instr. mentih.
Prvovrstna zaloga vseh glasbenih potrebščin. po konkurenč. cenah.

Delavnico

v mestu IŠCEM v najem. Plačam dobro ali po dogovoru. — Ponudbe na upravo pod »Boljši obrtnik« 5092.

TRBOVELJSKI

PREMOG in DRVA

dobavlja Družba »ILIRIJA«, Kralja Petra trg 8. — Plačilo tudi na obroke. Tel. št. 220.

UČENEC

zdrav, dobro vzgojen, s potrebnim šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino mešane stroje pri I. N. PETERŠIČ v PTUJU. Hrana in stanovanje v hiši. 5116

Krojaškega VAJENCA

sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5099.

Na obroke šivalni stroji

najboljših tovarn, z mnogimi pohvalnimi izjavami in 10 letnim jamstvom za šivilje, krojače in čevljarje kupite prav ceno pri L. REBOLJ, Kranj. — Stroji so tudi za umetno vezenje, katero se vsak čas pri meni brezplačno poučuje. 4894

POTNIKA

izvežbanega v prodaji in industrijsko-tehn. potrebščin, išče proti plači in proviziji A. LAMPRET, Ljubljana, Kerkov trg št. 10. 5134

GOSPODA sprejemem

na stanovanje in hrano. Naslov pri upravi pod 5153.

IVAN PERDAN, trgovec v Ljubljani, sprejme takoj poštenega, zanesljivega in pametnega.

HLAPCA h KONJEM.

Oni z dežele imajo prednost

PRODAJALKA

išče službo, s stanovanjem in hrano v hiši; izučena v modni trgovini. Gre tudi v spekerijsko trg. Nastop takoj. Ponudbe na upravo pod »TAKOJ« št. 5094.

Kupi se mali, dobro ohranjen, dvokolesni VOZIČEK.

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod številko 5146.

Hagarin sin.

Roman. Paul Keller. — F. O.

(Dalje.)

47

Pravih gostov je bilo malo. Lora je odpisala, da je dobila dečka, zaradi katerega mora ostati doma. Pisala je redko in malo, nikdar o tem, kako ji je pravzaprav. Samo da so vsi zdravi, je povdarjala, da izhajajo z denarjem in da je vsem v Teichavi hvaležna. Tudi njenega moža ni bilo k poroki, češ, da ne more zdaj pustiti službe.

Ko so brali to pismo, je stal Robert pri oknu in gledal strme v prazno daljo. —

Med pripravami za poroko so se odigrali v Hartmannovi hiši še hudi prizori.

Bilo je v sobi, kjer je sedel Hartmann v naslonjaču. Vsa družina je bila zbrana, vrh tega še dr. Friedlieb in Gottlieb Peuker. Doktor je govoril o pričah pri poroki.

»Moji priči sta,« pravi, »moji stari prijatelj tajni zdravniški svetnik profesor Kralj in moj drugi stari prijatelj Gottlieb Peuker.«

Gospa se glasno zasmije in Bertold začne od veselja plesati. Stari hlapec Gottlieb pa pravi:

»Vem, gospod doktor, za norca me nimate! Vi hočete to resno! Meni starcu hočete izkazati čast! Hvala lepa — to — to si štejem v veliko čast, sprejeti pa tega seveda ne morem.«

»Morate, Gottlieb! Tega mi vendar ne boste odklonili! To bi me zelo žalilo! Nalašč sem to storil. Moj prijatelj Kralj je eden izmed najboljših ljudi v mestu, moj

prijatelj Peuker je eden — — kratkomalo, Vi morate biti moja priča.«

Gottlieb se pogladi s hrpavo roko po obrazu, priklina dvakrat z glavo in odide. Zunaj je stal dolgo v veži. Potem so se mu pordečila gubasta lica, šel je v sobo, prešel v skrinjo denar in se napotil h krojaču, kjer si je naročil obleko s črno suknjo.

»In moji priči,« pravi medtem Kristina, bosta Bertold in Robert — Robert Winter.«

Od veselja je zasijal obraz bolnikov. Gospa je to opazila. Njen blede obraz je postal siv. Globoko je morala dihati po sapo, ko je rekla:

»To bo — to bo prava poroka med hlapci! Ali ni nikogar drugega? Ali mislite kaj na moje sorodnike? Ali nima Kristina dovolj ujecev? Zakaj — zakaj pa naj stoji Bertold uprav zraven — hlapca?«

»Seveda,« pravi Bertold. »To mi ni kakor ne ugaja.«

Dr. Friedlieb pozabi na spoštovanje, ki bi ga moral imeti kot prihodnji ud družine, in pravi:

»Bertold, ti si osel! Če stopi moj prijatelj Kralj, ki je res kralj znanosti, h Gottliebu Peukerju (in stopil bo rad k njemu, to vem), potem boš ti lahko stopil k Robertu Winterju. Torej, ne bodi neumen!«

Bertold migne tremasto z rameni, gospa pa ne more več skrivati jeze.

»Osel pa ni Bertold! Tega mu ni treba očitati, da se ni toliko učil kot Vi! Vsak ne more biti doktor! Sploh pa, če hočete to tako zasukati, da smo za Vas prenizki, potem bi bilo bolje —«

»Mati!«

»Pusti jo, Kristina, pusti! Ne govori sicer logično, teče ji pač«

»Vi! Vi! Jaz — sploh ne grem k poroki! Ali sem si kaj takega vzgajala pri otrokih? Kaj takega zaslužila? In vedno, vedno ta tepče! Pritepenec, postopač! Dajte mi govoriti, to je zardaj še moja hiša! Da, moja hiša! Brez mene, brez mojega denarja bi bili že davno zabili vrata!«

»Ana!«

Bolnik hudo trpi. Toda on je brez moči, ne more se braniti.

»Tukaj bom jaz govorila! Tako neumna, kakor mislite, nisem. Vem, kar vem!«

»Res je!«

»Da, res je! Kdor ve, bo že vedel!«

»Zopet res!«

»Prosim te, Viljem, mati je —«

»Seveda! No, gospa, saj Vam nočem nič! Samo ne razumem, kaj se tako razburjate. Glejte, priča v cerkvi, to pač ni nič težkega. Samo stati je treba, še ust ne odpreti. Se podpisati se ni treba. To je pač brez pomena, če stoji Robert ali kdo drug.«

»Kaj bodo pa ljudje rekli? Kaj si bodo mislili? Se poštene obleke nima.«

»Glorok bo stal,« pripomni porogljivo Bertold.

»Saj vzame lahko mojo črno obleko,« pravi tiho stari Hartmann. »Moje postave je in jaz ne bom več potreboval črne suknje.«

»Tvojo — lepo — črno — obleko?« Gospa je izgovorila to sunkoma in pogledala moža prestrašeno, sovražno.

Hartmann zamahne z roko, kot da ne more pomagati. Hudo trpi pri tem razburljivem razgovoru.

»Črno obleko! Slišite? Slišite? To ni, kot bi bil hlapec, to je, kot —«

Hartmann pobleđi. Dr. Friedlieb skoči k njemu.

»Nehajte, gospa! Ali ne vidite, kako ga razburjate, kako mu škodite? Gospod Hartmann, bodite vendar mirni, pijte požirek vode! Kristina, daj zdravilo v rjavi steklenici! — — Tako, zdaj je dobro! Ne razburjajte se! Kaj je na tem! Nagovoril sem vzeti Roberta za pričo, prerogaval sem Kristino. To sem hotel storiti, ker — ker Robert — ker sem ga jaz sem pripeljal, ker — ker sem mu hotel pripomoči do ugleda v vasi — da, zato! Če se pa kdo zaradi tega prepira in razburja, to lahko opustimo, moramo opustiti.«

Bolnik se je nekoliko pomiril, sam njegova prsa težko lovijo sapo. Gospa premečava razburjena roke po mizi. Bertold je šel že iz sobe.

»Lepo, črno obleko,« začne še enkrat. »Če jo naj kdo dobi, je to Bertold, sin — sin pravim —«

»Seveda, seveda, gospa! Saj jo lahko ima! Zdaj vas pa moram kot zdravnik lepo prositi, naj bo tukaj mir!«

...

Orgle buče, nekaj vaških deklet in fantov poje kantato, moško pevsko društvo, pri katerem je dr. Friedlieb časten član, se ubija z zborom, nato buče orgle same dalje. Krasno!

Veletrgovci dežel. pridelkov

naj vprašajo za naslov, kdo lahko dobavi v veliki množini KROMPIR, JABOLKA in SUHE GOBE v upravi lista pod štev. 5113.

GOSPODIČNA

z dežele, trgov. naobražena, večja več jezikov, želi vstopiti kot začetrnica-blagajničarka kjerkoli. Več po dogovoru. Cenj. ponudbe se prosi na upravo »Slovenca« pod »Zanesljiva opora« 5117.

Obč. tajnik

vešč slovenščine, cirilice in vseh pisarn. obč. del, trgov. izobražen, poleg tega lahko poučuje petje. Ima nekaj kapitala. Nastop lahko takoj. - Ponudbe je poslati do dne 10. septembra na upravo lista pod »PLACA 4846«.

Strojni delavec

kateri je vešč vseh mizarških strojev, se sprejme takoj. — J. CERNE, Dunajska cesta št. 28 — Ljubljana. 5007

GOSPODINJA

ki je tudi

KUHARICA

ter zna voditi vse vrtnarske in poljske posle in se spozna v vsem, kar je potrebno za samostojno vodstvo gospodinjstva na graščini, se sprejme za takojšnji nastop. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod štev. 5027.

NEMŠČINO

poučuje gospa samo dame in otroke. — Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 5056

Lepo, brezplačno stanovanje...**TRGOVINA**

z vsem inventarjem, na prometni točki na periferiji Ljubljane, se takoj proda. - Naslov v upravi pod 5091.

SPREJMEM**PRODAJALKO**

manufakturstinjo, v trgovini z mešanim blagom. — PAVEL KUNSTEK, Sturje p. Ajdovščina. 5084

Adolf Mlinar

pleskar, sobo- in črkoslikar, Selo št. 30 pri Ljubljani, se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. 4956 Cene nizke!

CEMENT**H. PETRIČ****LJUBLJANA**

GOSPOSVETSKA

CESTA 16

Telefon 343

POZOR! Pohištvo POZOR!

PO ZNIŽANI CENI se prodaja: moderne spalnice, jedilnice, kuhinje, pisalne mize ameriškega sistema in drugo pohištvo. Sprejemajo se naročila. — **ANDREJ KREGAR**, strojno mizarstvo, Vižmarje — št. Vid nad Ljubljano. — Zaloga nasproti postaje Vižmarje. 2850

Ugoden nakup!

Mizarski STROJI in ORODJE — in sicer:

1 SKOBELNIK 70 cm (Dichtenhobelmash.), 1 PO-RAVNALNIK (Abrihtmasch.), 1 FREZA (Fräsmaschine), 1 KROZNA ZAGA z želez. stojalom, 1 VRTALNI STROJ (Langlochbohrmasch.), 1 AVT. BRUSILNI STROJ za 70 cm dolžine, 1 BENCIN-MOTOR 3 HP in 1 BENCIN MOTOR 3 HP, 1 parna vodna SESALKA (Wasserdampfpumpe), 10 SKOBELNIKOV (Hobelbänke) s pripadajočim orodjem. — Stroji so novi, najboljše inozemske trdnosti, ter so vsled opustitve obraza za nizko ceno NAPRODAJ. — Ogledajo se lahko v obratu pri IG. TOPLAK, strojno mizarstvo, CELJE, Breg 14.

ISČEMO dva moška čez 20 let stara kot kolporterja in dve ženski : osebi kot : donašalki za naš časopis v MARIBORU. — Natančne informacije se dobijo pri PODRUŽNICI »SLOVENCEV« UPRAVE V MARIBORU, Aleksandrova cesta št. 16, I. nadstropje, od 10. do pol 1. ure.

Lesni strokovnjak

še v službi, z mnogoletno prakso na vodilnih mestih lesne trgovine, zmožen samost. vodstva v eksploataciji, produkciji in eksportu mehkega in trdega lesa, vešč tudi italijanščine, išče službo kot pisarniški ravnatelj ali višji knjigovodja. Nastopi službo po dogovoru tudi takoj. — Cenj. ponudbe se prosi pod šifro: »ITALIJSKI TRG št. 5087« na upravo »Slovenca«.

KOTLARJE

z daljšo prakso sprejmo takoj
Strojne tovarne in livarne d. d.
Ljubljana

Tvrdba R. NIPIČ in DRUG,

kovinska industrija, družba z o. z. v Mariboru, naznanja vsem interesentom, ki so posestili njene koje na IV. Ljubljanskem velesejmu in Mariborski industrijski obrtni razstavi glede hitre in solidne postrežbe s »TOPLCDARJI« da se za dobavo istih informirajo pri krajev. zastopstvih: v Ljubljani: pri »Jugometaliji«, Kolodvorska ul. 18, v Zagrebu: Kolenc i Sertič, Krajiška ulica 8, za Srbijo: Invalidska predkućna zadruga, Zemun, za Dalmacijo: Dragomir Radica, Split, v Celju: Franjo Nerač, zid. mojster, Gaberje p. Celju, v Radečah pri Zid. mcstu: Mat. Safarič, zid. mojster, za Prekmurje: Čeh & Gaspar, Murska Sobota. Tudi za vse druge predmete, ki jih je ta tvrdba razstavila in žela s preobitnimi naročili za njene izdelke glede solidnosti in cen najboljše uspehe, se p. n. interesi opozarjajo, da naročajo pri centrali MARIBOR, TRUBARJEVA ULICA ŠT. 4.

JAVNA PROSTOVOLJNA**DRAŽBA**

ki se vrši dne 31. avgusta ob 9. uri dop. — Prodajalo se bo: Različno staro pohištvo, bolniški stol (Leibstuh), kuhinjska oprava z lepo kredenco, posoda; jedilno orodje, kozarci, stara obleka, šolske knjige, igrače. Različne drobnarije. — Antonija Burger, »Oficirski dom« (v Belgijski vojašnici), I. objekt na dvorišču. 5073

PERJE

kemično čiščeno, za pernice in blazine, kg Din 60.—. Belo gosje perje, skubljeno, kg Din 200.—, prima beli puh, kg Din 400.—, razpošilja po povzetju

Josip Brozović

ZAGREB, Boškovičeva ulica št. 18. Lastna tvornica perja

ŠTEDILNIK

(bel, emajliran), ogledalo, šivalni stroj, posteljo, omare in drugo pohištvo ter kuhinjsko opravo prodam. — FUZINE št. 7, Sp. Hrušica

M. HORVAT

modistka, Stari trg št. 21, prodaja nakitene slamnike in prazne po lastni ceni; dalje bele klobuke, oblike, od 160 do 200 Din, dvobarvni 170 Din, različne druge barve pa po 150 Din. 4732

Potrti globoke žalosti naznanjamo pretresljivo vest, da nam je neizprosna, kruta smrt ugrabila našo ljubečo in predobro mamo, staro mamo, sestro, teto in taščo, gospo

JEDERT MALGAJ (Mitteregger)

zasebnica

danes ob 19. uri po dolgotrajni in mučni bolezni, mirno boguvdano preminula.

Zemljski ostanki blage in nepozabne pokojnice se prepeljejo v nedeljo, dne 31. avgusta t. l., ob 15. uri iz hiše žalosti, Špod. Šiška, Knezova ulica 121, na pokopališče pri Sv. Križu.

Spodnja Šiška, dne 29. avgusta 1924.

NEUTOLAŽLJIVI OSTALI.

Brez posebnega obvestila.

V SV. KRIŽU PRI LITIJI SE ODDA V NAJEM

PRODAJALNA z mešanim blagom

z vsem inventarjem in zalogo blaga. Približna vrednost vsega inventarja in blaga bi bila 100.000 Din. Prevzem bi bil takoj. Dosedanje 1 letno izkupilo te prodajalne je znašalo 300.000 Din, ki bi se pa dalo po inicijativnem prevzemniku vsaj za polovico dvigniti. Plačilo prevzemnine po dogovoru, eventualno tudi v obrokih. — Reflektanti naj se blagovolijo ogledati pri g. Alojziju KOCMUR, Ljubljana — Kongresni trg št. 2.

Cosulich Line

Otvoritev direktne proge iz domače luke Splita za Santos (Brazilija) in Buenos Aires (Argentina) z parnikom

„BELVEDERE“

ki je urejen na nafta-kurjavo in odplove iz splitske luke dne 11. septembra t. l. Parnik prevaža potnike samo v srednjih kabinah, v kabinah III razreda in medkrovvju. Odprava potnikov iz Zagreba in Ljubljane, dne 6. septembra t. l. Vsa navodila daje takoj in brezplačno COSULICH LINE

Generalno zastopstvo za Kraljevino SHS

Telefon 24-98 J. G. Drašković, Zagreb Cesta „B“ 3
in Cosulich Line Zastopstvo v Ljubljani: SIMON KMETEC
Telefon 56 Kolodvorska ulica 30

Industrijsko-obrtna razstava v Mariboru

Vstopnina 5 Din

Zvečer: godba, strelisce itd.

podaljšana do
3. septembra t. l.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta štev. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“). Telefon št. 57 in 470.

Račun poštno-čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLEJ.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeblene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

MAGGI-jeva zabela dopolnjena za 25 do 50% ceneje

Ne zavržite torej Vaše izpraznjene MAGGI-jeve steklenice, temveč pustite si jih od Vašega trgovca po znižani ceni zopet napolniti! Za to so pripravne samo MAGGI-jeve steklenice št. 0, 1, 2 in 3.

Pazite na to, da se Vaša s seboj prinešena prazna steklenica samo iz te velike MAGGI-jeve steklenice dopolni.

TRGOVSKA BANKA D. D. - LJUBLJANA

Dunajska cesta 4 - (v lastni stavbi)

PODRUŽNICE:

Maribor
Novomesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

KAPITAL IN REZERVE DIN 18.300.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavlj: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža - Dravograd